VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 21. SZÁM. („Falu" Magyar Gazda és Földmíves Szövetség.) Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások" cimü füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P. Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936. XVII. évfolyam, 7. szám. Február hó 16.

Gereblye

Az európai helyzet egyre bonyolultabbá és sötétebbé válik. Állitólag mindenki a békét és a kiengesztelődést keresi s mégis ugy látszik, hogy feltartóztathatatlanul bodródunk egy ujabb felfordulás felé. Egyes európai államok eszeveszett békeszeretetükben az Antikrisztussal kötnek szövetséget. Behozzák Közép-Európába a vörös szovjetet, amelyről mindenki ugy tudja, hogy a béke esküdt ellensége. Ahová titkos ügynökei beteszik a lábukat, mindenütt összeesküvés, véres lázadások s a lelkek nyugalmának megbontása jár nyomukban. A müvelt nyugati országok most mégis valósággal versenyeznek a vörös szörny kegyeiért s már-már arról tárgyalnak, hogy befolyást engednek neki a középeurópai kérdés rendezésében. Szép jövő elé néz a Dunavölgye, amelynek összekuszált kérdéseit a vörös Oroszország, ez az örök méregkeverő, fogja „megoldás"-hoz segiteni! Hogy milyen lehet ez a megoldás, sejthetjük az előkészületekből. Az elszakitott Felvidéken már több repülőtér épitését kezdette meg a szovjet. Csak szomszédunk tehát felcsapott a kommunizmus szállásczindájának, Középeurópában. A vörös hadirepülőgépek egy óra alatt romma bombázhatják Budapestet, pár óra alatt pedig elérhetik az osztrák, a német és a lengyel fővárost. A vörös veszedelem tehát megint közvetlen szomszédságunkban ütötte fel fejét. Hogy ez mit jelent, országunk külső és belső biztonsága szempontjából, azt a nemrég leleplezett kommunista szervezkedés után, nem kell bővebben bizonyitani.

•

A csongrádi nyomorból országos ügy fejlődött. Annál inkább, mert nemcsak Csongrád-megyében, hanem más vidéken is, méreteiben talán kisebb, de lényegében hasonló állapotok észlelhetők. Amit Csergő Károly, Steuer György, Gesztelyi Nagy László és mások a Falusszövetségben elmondottak, országos kihatásu bajokra hivja fel a közfigyelmet. A 150—200 pengős évi kereset egy munkás-család számára a legalacsonyabb emberi szinvonalat sem biztositja. Az élet itt csak a koldus szintjén mozoghat. Tizezrek koldussorsban — irtózatos veszedelem a nemzetre nézve. Néhány rossz termésesztendőnek nem szabadna ilyen szörnyü és tömeges nyomort okozni, ha a bajok gyökerei nem sokkal mélyebbre nyulnának. A jó termés csak enyhitheti a nyomort, de nem szünteti meg alapokait. Több munkaalkalom és a munkások széles tömegeinek ésszerü földhozjuttatása háritja csak el az ilyen aggasztó jelenségek gyakori megismétlődését.

•

Hazánk népszaporodása 1935-ben 49.765 lélek volt. Ennyivel haladta meg a születések száma a halálozásokét. Az előző években a születési többlet 60—80.000 főre rugott, kivéve az 1932-es évet, amikor a mult évihez hasonlóan alacsony — 48.423 — volt a természetes szaporodás. Akkoriban a pénzügyi összeomlással és általában a gazdasági válság kimélyülésével magyarázták a születések példátlan visszaesését. De mi ennek az ujabb hanyatlásnak oka? Hiszen a statisztika adatai a gazdasági helyzet javulásáról számolnak be. Az árak emelkedtek s a külkereskedelmi forgalom is élénkült az utóbbi években. Igen, de az elmult két esztendő gyenge termést hozott az országra, ezt pedig legközvetlenebbül érzi a mezőgazdasági népességnek az a rétege, amelyben a gyermeklétszám döntő szerepet játszik az ország népszaporodásában. A keresetnélküliség, a folyton csökkenő napszám és ezzel kapcsolatban az életszinvonal alászállása nem hat serkentőleg a gyermekáldásra. Minden valószinüség szerint nem is remélhetjük népszaporodási viszonyaink kedvezőbb alakulását, amig a mezőgazdasági népesség gazdasági helyzetének megjavitása elől nem sikerül elháritani az akadályokat.

Hogyan tudnánk segiteni az Alföld népén?

Csergő Károly csongrádmegyei alispán okos, emberséges és célravezető javaslatai — Mikor lesz mindebből áldás?

Február hó 6-án, csütörtökön, délután tartotta meg *az alföldi munkásnép helyzetével foglalkozó* és rendkivül nagy érdeklődéssel várt előadását *Csergő* Károly dr. csongrádmegyei alispán a *Falu-Gazdaszövetség* meghivására és a Szövetség budapesti székházának érdeklődőkkel zsufolásig megtelt tanácskozó termében.

A hallgatóság soraiban helyet foglalt *Tasnády-Szücs* András államtitkár; *Kaán* Károly és *Steuer* György ny. államtitkárok; *Farkas* Béla ny. főispán; *Kolozsváry* László, *Madai* Gyula, *Meskó* Rudolf, *Szeder* Ferenc, *Telcki* Mihály gróf és *Törley* Bálint országgyülési képviselők; a földmivelésügyi miniszterium részéről: *Tomcsányi* Gyula, *Dányi* Dezső min. tanácsosok, *Sorbán* Sándor min. osztálytanácsos, *Iványi* Ferenc főerdőmérnök, *Mayer* Kálmán miniszteri titkár és *Soproni* Elek gazdasági felügyelő; továbbá *Steinecker* Ferenc egyetemi tanár; *Rubinek* István, F. *Szabó* Géza és *Téglássy* Lajos v. képviselők; *Szakmáry* Pál rendőrfőtanácsos; az OMGE részéről *Fabriczius* Endre és *Konkoly-Thege* Sándor m. kir. gazdasági főtanácsosok; a mezőgazdasági kamarák képviseletében *Koós* Mihály, az országos kamara igazgatója, *Halács* Ágoston főtitkár és *Gesztelyi Nagy* László, a kecskeméti kamara igazgatója; az OMTK részéről *Sóos* Géza igazgató és *Nagy* Sándor osztályvezető; *Bodor* Antal egyetemi m. tanár, *Vécsey* Miklós báró és *Csákvári* István (Kistarcsa), a Szövetség választmányi tagjai; *Bathó* Gyula, az OKH titkára; továbbá *Lázár* Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos (Hódmezővásárhely); *Dobay* Andor h. alispán, *Bugyi* Antal m. kir. kormányfőtanácsos, *Piroska* János dr. csongrádi polgármester, *Greskovits* József v. képviselő, *Borbély* Károly dr. árvaszéki elnök, vitéz *Baskay* Gyula jószágigazgató, *Koós* Hubert uradalmi igazgató, *Szenes* Jenő jószágfelügyelő és *Nagy* Sándor dr. uradalmi ügyész, *Dózsa* Endre vármegyei főjegyző, *Kovács* Ödön v. jegyző és *Csőregh* Gyula v. aljegyző, *Dickmann* Ferenc főszámtanácsos, vitéz *Kiss* Gyula gazdasági felügyelő, *Hegedüs* István kórházgondnok, *Tóth* Rezső pénzügyi számellenőr és *Surányi* Lajos nyomdaigazgató Csongrád-megyéből.

A *Falu-Gazdaszövetség* részéről megjelent *Mayer* János ny. miniszter, elnök; *Schandl* Károly dr. társelnök, az OKH alelnök-vezérigazgatója; *Krüdy* Ferenc ügyvezető-alelnök, országgyülési képviselő; *Teólgyes* István dr. igazgató és *Wieser* Béla titkár. A *Vasárnap*-ot *Mayer* Emil szerkesztő képviselte.

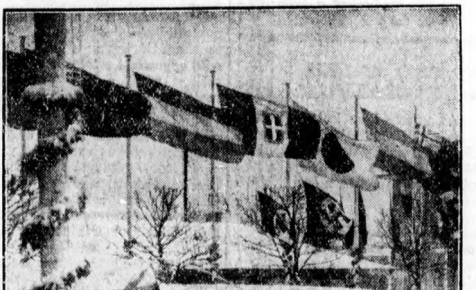

Garmisch-Partenkirchen ünnepi díszben

és sok hóval fogadta a téli olimpiászra a világ minden részéből odaseregiett több mint ezer versenyzőt.

Mayer János elnöki megnyitója

Mayer János elnöki megnyitójában vázolta azokat az okokat, amelyek az alföldi munkásnép sulyos helyzetét előidézték; utalt arra, hogy az eddigi kormányok minden lehetőt elkövettek a segités érdekében, de ma már mindenki tisztában van azzal, hogy ezt a sulyos bajt nem ötletszerüen, hanem *intézményesen kell meggyógyitani.* A *Falu-Gazdaszövetség* szünet nélkül szorgalmazza e probléma gyökeres megoldását és éppen azért kérte fel *Csergő* Károly dr. csongrádmegyei alispánt, az alföldi munkásnép legalaposabb ismerőjét és legmelegebbszivü szószólóját, előadásának megtartására, hogy ujra az érdeklődés homlokterébe állitsa e mindennél fontosabb kérdést.

Az előadás

Csergő Károly dr. alispán mindenekelőtt azt a kérdést tette vizsgálat tárgyává, hogy *mi az oka az alföldi nép inséges helyzetének?* Az Alföldön a nép jó, vagy rossz helyzetét a mezőgazdaság dönti el. A mezőgazdaság évek óta szenved a válságtól, hanyatlik az állattenyésztés és a mezőgazdasági ipar; a gazdasági elzárkózás, az értékesitési és szállitási nehézségek sokféle korlátozásai mind hozzájárultak a mai helyzet kialakulásához. A mezőgazdaság helyzetével a legszorosabb kapcsolatban van a gazdasági munkások, kisbérlők, tanyások, napszámosok, továbbá az ugynevezett kubikus-osztály helyzete. Az 1935-ik rossz esztendő szörnyü elemi csapásaival betetézte a bajokat.

Különösen sulyos a helyzet Csongrádmegyében, ahol mintegy százezer lélekszámot tesz ki a családtagokkal számitva az ugynevezett kisemberek száma.

Az előadó ezután részletesen ismertette, hogy milyen módon lehetne gondoskodni a bajok orvoslásáról. Sok nehézséget kiküszöbölne és munkaalkalmat teremtene az *Alföld rendszeres öntözésének keresztülvitele.* Szakértőbizottságnak kell bejárnia az Alföldet, amely alapos vizsgálat tárgyává tenné ezt a kérdést, s ha a nagyszabásu tervek keresztülviteléhez ma nincs is megfelelő anyagi erő, a *munkát mindenképpen meg lehetne kezdeni.*

Csergő Károly dr. alispán fontos feladatnak tartja az *intenziv (belterjes) irányu termelés bevezetését.* Pontos adatokkal bemutatta, hogy az alföldi kukoricatermelés — bár rendkivüli fontossága — nem jár olyan eredménnyel, mint a kenyérmagvak termelése. A gazdasági felügyelőségeknek körzetükben beható tanulmány tárgyává kell tenniök azt a kérdést, hogy

mely vidékeknek és mely talajoknak milyen termények felelnek meg a legjobban

és egyes körzeteknek termésirányát mily módon lehetne az eddiginél helyesebben, jövedelmezőbb módon, a száraz és aszályos időszak kártételeinek lehető kiküszöbölése utján és intenziv irányban megállapitani.

Fontos volna az Alföld mezőgazdasága szempontjából a *szállitási költségek csökkentése,* mert ezek a költségek jelentősen emelik a termelés költségeit és ma a szállitási tarifák indokolatlanul magasak. Szükséges az Alföldön *a fásitások és erdősitések fokozása is.*

A munkásosztály és a kubikusok helyzetén azonnal segitene a viziszállitások fejlesztése,

uj viziutak épitése, az ahhoz vezető uthálózat kiépitése, továbbá a folyók szabályozásával és hajózhatóvá tételével, öntözőberendezések létesitésével, az erdősitések és fásitások végrehajtásával járó nagyszabásu munkák megkezdése.

A munkásnépnek más foglalkozási ágakra való áttérése, vagy a földhöz való visszatérése csak intenzivebb mezőgazdaság keretében képzelhető el. Rendkivül előnyös lenne az Alföldön az *iparositás és a mezőgazdasági ipar nagyobbarányu felkarolása és a gyárak felállitása.* Fontos volna, hogy a munkásnép, főként pedig azok a munkáscsaládok, amelyek munkásházakat és telkeket kaptak, vagy OFB-ingatlanaik vannak, ne alapitsák a megélhetésüket kizárólag a kubikmunkára vagy a nyári keresetre, hanem *igyekezzenek hasznos mellékfoglalkozásokat megtanulni.* Ehhez ma is megvannak az előfeltételek. Ezeknek az elterjesztése érdekében rendszeres és intézményes munkának kell megindulni. Fontos továbbá

a sokezer OFB-kisbirtoknak a kiegészitése tiz-tizenöt-husz holdra.

Az a sokezer kisember, aki OFB-parcellákat kapott, ma sokkal sulyosabb helyzetben van, mint valaha, mert az egy-két hold megélhetésüket nemcsak meg nem könnyiti, hanem megneheziti, mert *az adónak és a törlesztésnek képtelenek eleget tenni.*

Hozzászólások

Csergő Károly dr. alispán tökéletes tájékozottságról tanuskodó és a segités vágyától áthatott előadása mély hatást keltett. A hallgatóság hosszu tapssal hálálta meg az előadó nagyértékü fejtegetéseit, majd a hozzászólásokra került sor.

Steuer György dr. ny. államtitkár, a földmunkások vállalkozó szövetkezeteinek országos szervezője, megállapitotta, hogy *egynegyed millió kereső munkással több van, mint amennyiit az ország mezőgazdasága eltartani képes.*

Munkásnépünk átlagos keresete 150—200 pengő. Aratáskor egy-egy munkáscsalád átlagban 4 mm buzát keres, holott egy öttagu család kenyérszükségletének biztositására évi 12 mm-ra van szüksége,

nem is szólva a többi nélkülözhetetlen közszükségleti cikkekről. A segités módozatai lennének a következők: végre kell hajtani az *értéktermelő közmunkákat* és erre a célra igénybe kell venni az *OTI és MABI bankokban heverő betétjeit.* Szükséges volna az is, hogy földmunkára csak hivatásos földmunkásokat alkalmazzanak. Végül pedig *a munkásnépet szövetkezeti alapon földbérlethez kell juttatni.*

Ezután *Gesztelyi Nagy* László, a kecskeméti Mezőgazdasági Kamara igazgatója szólalt fel. Közgazdasági értékü közmunkát kell végeztetni az inségmunka kapcsán — mondotta többek közt. — Az öntözés kérdését maga is helyesli, de ne százmilliós befektetéseket igénylő terveket szöjjünk, hanem a szegénységünkben is megoldathatókat. *Az ármentesitő társulatok alakuljanak át öntöző társulatokká.* Meg kell alkotni továbbá a *mezőgazdaságfejlesztő törvényt; le kell szállitani az értékesités egyik kerékkötőjét: a vasuti tarifát.* Felhoz egy példát:

150 mm répa vasuti tarifája 66 kilométerre 106 pengő.

Ezt a tarifát egyetlenegy ország mezőgazdasága sem birja el. Végül a *háziipari tanfolyamok* szükségességét és fejlesztését hangsulyozta.

Surányi Lajos és *Havas* Gyula felszólalása után *Mayer* János elnök mondott meleg szavakkal köszönetet az előadóknak és a felszólalóknak, majd jelentette, hogy a *Szövetség az elhangzott kivánságokat a kormányzat elé fogja terjeszteni.*

Folynak a téli olimpiai játékok

Pompás ünnepségek közepette nyitotta meg *Hitler* Adolf birodalmi kancellár *Garmisch-Partenkirchenben,* február hó 6-án, a *IV. téli olimpiai játékokat,* amelyen 28 nemzet *több mint ezer versenyzője* vesz részt, hogy sikraszálljon a téli olimpiai játékok büszke bajnoki cimért.

A *magyar* jégkorongcsapat február hó 6-án 1:2 arányban megverte a *belgákat,* másnap pedig 3:0-ás eredménnyel legyőzte a *francia* csapatot. Február hó 8-án azonban 3:0-ás veréséget szenvedtünk a durván játszó *csehektől,* de ennek ellenére is bekerültünk a középdöntőbe. Február 11-én a *németek* ellen hősies küzdelem után 2:1-re vesztettünk; másnap a *kanadaiak* vertek meg bennünket 15:0-ra; február hó 13-án pedig 5:1 arányban az *angoloktól kaptunk ki.*

Műkorcsolyázásban az osztrák *Schäfer* vitte el az olimpiai bajnok cimét 250.9 ponttal. A magyar *Pataky* hetedik lett. Sielésben tizenkettedik helyre került a magyar *Szalai.*

BELPOLITIKA

A hitbizományi reform vitája

A *hitbizományi reformjavaslat* képviselőházi tárgyalásai befejeződtek. A február hó 6-iki ülés vitájában részt vettek: *Esztergályos* János (szociáldemokrata), *Vay* Miklós báró, aki a javaslat mellett foglalt állást, főleg azért, mert a többek részére szétosztott föld *több munkaalkalmat* teremt, ifj. *Balogh* István (nyilaskeresztes), aki nem fogadta el a javaslatot, vitéz *Somogyváry* Gyula, aki különösen népszaporodási szempontból tartja üdvösnek a javaslatot és *Reibel* Mihály, aki elsősorban sokgyermekes családokon akar a reform révén segiteni. A február hó 7-iki ülésen *Csik* József különösen társadalmi szempontból méltatta és fogadta el a javaslatot, mig *Csoór* Lajos (pártonkivüli) a javaslat ellen beszélt.

Az igazságügyminiszter beszéde

Ezek után *Lázár* Andor igazságügyminiszter válaszolt hosszabb beszédben az általános vita szónokainak. Elismeréssel adózott a magasszinvonalu vitáért, majd megállapitotta, hogy a földbirtok bizonyos mértékü megkötöttségére szükség van, mert *a földbirtok nem portéka,* annak szilárdnak kell lenni, viszont a *nagybirtoknak fokozatos felaprózódása történelmi tény és szükségesség.* Kell azonban, hogy a felaprózott birtokok olyanokhoz kerüljenek, akik mindig a nemzet érdekeit szolgálják. A birtokreformot betetőzi majd a telepitési törvény. A hitbizományi reform is a magántulajdon elvi alapján áll, de viszont, ha szükség van rá, a hitbizományok azonnal felszabadithatók. A felszabaduló birtokok egy részéből középbirtokok alakulnak, mert nemzeti érdek, hogy a pusztuló középosztályt megerősitsük. *A kisbirtok-hitbizományok meghonositása kisérlet a kisebb birtokok egykézben tartására.*

A miniszter nagy tetszést aratott beszéde után, a javaslathoz általánosságban hozzászólt még: *Flandorfer* Ignác és *Mózes* Sándor dr., majd szavazásra került a sor és a képviselőház a javaslatot, nagy többséggel, elfogadta. Nyomban át is tértek a részletes vitára. Az első napon a javaslat 12-ik szakaszáig jutottak el. A 7-ik szakaszt, az előadó inditványára, módositották.

A hitbizományi törvényjavaslat részletes vitáját a február hó 11-iki ülésen fejezték be a képviselőházban. A részletes vita szónokainak *Lázár* Andor igazságügyminiszter válaszolt, mire a Ház a javaslatot bizonyos módositásokkal elfogadta. Nyomban ezután áttértek a *vasutak és csatornák egyesitett telekkönyvvezetéséről* szóló, majd a *nők éjjeli munkáját szabályozó nemzetközi egyezményt* becikkelyező törvényjavaslatokra.

A február hó 12-iki ülésnek szokatlanul érdekes eseménye volt, hogy olyan törvényjavaslat került napirendre, amit ugy kormánypárti, mint kisebbségi képviselők egyhanguan megszavaztak. *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter által beterjesztett, a *nők éjjeli ipari munkáját* szabályozó törvényjavaslatot tárgyalták. *Pintér* László nagy tetszést keltő beszéde után *Payer* Károly, *Takács* Ferenc szocialista képviselők járultak hozzá a javaslathoz, majd *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter mondott nagy beszédet melyben a többek közt kijelentette, hogy a *Gömbös-kormánynak egyik főprogrammpontja a dolgozó munkás érdekeinek megvédése.* Az interpellációk sem hoztak izgalmat. *Petró* Kálmán a szeszfőzésnél felhasznált cukor ügyében interpellált. *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter válaszában a többek közt ujból kijelentette, hogy a *szeszkérdést törvény utján kivánja* rendeztetni legközelebb.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter ezen az ülésen nyujtotta be *az ipari közigazgatás egyes kérdéseinek szabályozásáról* szóló törvényjavaslatot, melyet legközelebb részletesen ismertetni fogunk.

Kormányzótanács

Február hó 11-én délelőtt 10 órakor vitéz nagybányai *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzójának elnöklésével a királyi Várban *kormányzótanács* volt, amelyen a miniszterelnök vezetésével a kormány valamennyi tagja résztvett. A tanácskozás tárgya: az *Alföld fásitása és csatornázása,* valamint egyes *nemzetközi kereskedelmi és közlekedési kérdéseknek* megvitatása volt. A felvetett kérdések megoldását illetőleg egyhangu határozatok hozattak.

Uj főispán

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére vitéz *Horváth* István főszolgabirót *Baranya vármegye és Pécs szabad királyi város főispánjává kinevezte.*

Benyujtás előtt a telepitési törvényjavaslat

A földmivelésügyi minisztérium és az igazságügyminisztérium az elmult hetekben foglalkozott azokkal az észrevételekkel, amelyeket az érdekképviseletek a karácsony előtt elkészült telepitési törvényjavaslattal kapcsolatban tettek. A két miniszterium február hó 10-én készült el a telepitési törvényjvaslat uj szövegével, amely most már véglegesnek tekinthető. A javaslattal kapcsolatban *Gömbös* Gyula miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

— A telepitési törvényjavaslat teljesen elkészült. Február hó 13-án a javaslatot letárgyalja a *Nemzeti Egység Pártja* és azt hiszem, hogy a jövő héten már a képviselőházban is benyujthatjuk a javaslatot, amely *102 szakaszból áll.*

A lengyeltóti választás

Vasárnap, február hó 9-én ment végbe a lengyeltóti kerületben a választás ifj. *Temple* Rezső egységespárti és *Gaal* Olivér kisgazdapárti jelölt közt. Megválasztották *Gaal* Olivért, néhai Gaal Gaszton fiát.

Politikusok kitüntetése

Horthy Miklós kormányzó *Darányi* Kálmán dr. földmivelésügyi miniszternek *kiváló odaadással és fáradhatatlan ügybuzgalommal a hazának tett értékes szolgálatai elismeréséül,* az I. osztályu magyar érdemrendet adományozta. Ugyanily indokolással kapta meg az I. osztályu érdemkeresztet *Sztranyavszky* Sándor, a képviselőház nagyérdemü elnöke is. *Rakovszky* Endre, a felsőház, *Putnoky* Móric a képviselőház háznagyi tisztségében szerzett kiváló érdemeik elismeréséül ugyanezen érdemrend II. osztályát kapták a csillaggal.

Sándor Pál halála

Sándor Pál országgyülési képviselő, a mostani képviselőház volt korelnöke, 76 éves korában elhunyt. Az ismertnevü politikus bátor védelmezője volt mindig a *kereskedelmi érdekeknek.* Halála osztatlan részvétet keltett még politikai ellenfelei körében is. Február hó 9-én délelőtt temették a budapesti dohányutcai izraelita templomból.

Életfogytiglani kényszermunkára itélték Sándor király gyilkosának büntársait

Az *aix-en-provencei* esküdtszék előtt folyó usztasa-pörben február hó 12-én a biróság, rövid tanácskozás után, a *három vádlottat életfogytiglani kényszermunkára itélte. Pavelicsot Perceevicset és Kvaternikot* az esküdtbiróság távollétükben *halálra itélte.*

31 gazdaifjú tíz napos vendégségben a sárospataki főiskolán

A gazdaifjak együtt laknak és étkeznek a papjelöltekkel, résztvesznek szórakozásaikban

Ez a módja a falusi nép és az értelmiség összefogásának

Nem arról a sok ezer gazdaifjúról van szó, akiket a *sárospataki református főiskola* évszázadok óta fogad szeretettel falai közé és nevel fel, hogy később mint lelkészeket és tanítókat visszaadja őket a falunak. Vagy azokról a gazdaifjakról, akik más pályára mentek, de az első szellemi utravalót a hires pataki iskolától kapták. *Most olyan falusi ifjakat hivott meg a főiskola tíznapi vendégségbe, akik születésük óta falujukban élnek és akiknek jelenleg és a jövőben is a gazdálkodás, a magyar föld munkálása marad az egyetlen és legfőbb foglalkozása.*

Ezeknek a gazdaifjaknak rendezett a főiskola *állampolgári ismereteket nyujtó tanfolyamot.* Megismertette velük államéletünk berendezését. Általános tudnivalókat nyujtott, az irodalomból, történelemből; tájékoztatta őket a falusi nép érdekeit szolgáló gazdatársadalmi és szövetkezeti intézmények jelentőségéről. Gondoskodott a gazdaöntudat kifejlesztéséről. És közelebb hozta őket a falu jövendő vezetőihez.

A tanfolyam előadói a főiskola tudós tanárain kivül a *„Falu" Magyar Gazda és Földmives Szövetség,* továbbá az egyetemi ifjuság *Országos Széchenyi Szövetségének* képviselői, valamint a mozgalom lelkes barátai voltak.

A sárospataki főiskola ezzel a kezdeményezéssel nemes, követésre buzditó példát szolgáltatott. Más téren is utat mutat. Hiszen az első vidéki főiskola volt, amelyik felkarolta a *faluszeminárium* gondolatát. Elsőnek szervezte meg a *főiskolai munkatábort. Ujszászy* Kálmán dr. és *Szabó* Zoltán dr. főiskolai professzorok kezdeményező munkáját mindig megértéssel karolja fel *Mátyás* Ernő dr. teológiai igazgató.

A főiskola tanárain kivül eddig *Weis* István dr., a falumunka kiváló uttörője, *Móricz* Miklós közgazdasági iró, *Lőrincz* Ernő dr. orvos, *Wanke* Gusztáv, az OKH elnöki osztályának főnöke, a Faluszövetség részéről pedig *Teölgyes* István dr. igazgató, *Szekeres* László dr. helyettes igazgató és *Wieser* Béla titkár tartottak kitünő előadásokat.

A népfőiskola 31 hallgatójának névsora a következő: *Baka* Sándor (Tiszaluc), *Balogh* József (Nemesbikk), *Baski* József (Vilmány), *Berecz* Gyula (Mezőkeresztes), ifj. *Csont* Bálint (Radostyán), *Csiger* Barna (Alsózsolca), *Csukás* János (Vajdácska), *Daruka* Béla (Taktaszada), *Deme* Zsigmond (Szendrő), *Faluckai* Lajos (Perkupa), *Fazekas* László (Aszaló), *Gérczi* Ferenc (Vajdácska), *György* János (Józsefmajor), *Hogya* Mihály (Nagyrozvágy), *Horváth* Sándor (Nyíri), ifj. *Juhász* József Bodrogkeresztúr), *Kelemen* Lajos (Sajókápolna), *Kiss* András (Szegi), *Kolláth* Bertalan (Zilíz), *Ketzer* István (Miskolc), ifj. *Lőmer* József (Sajóvelezd), *Lavotha* Béla (Erdőbénye), *Nagy* Béla (Hejőpapi), *Nagy* József (Cigánd), *Parajos* János (Vajdácska) *Sarkadi* Géza (Vámosujfalu), *Szabó* Lajos (Noszvaj), *Szikszai* Károly (Hejőpapi), *Takács* Ferenc (Borsod), *Gödöri-Tóth* Ferenc (Semjén), *Varga* Bertalan (Gönc), *Enyedy* Antal (Tiszakarád).

A kisgazdaifjak együtt laknak és étkeznek a teológusokkal. Résztvesznek a vallási áhitaton, a mindennapi tornagyakorlaton és a társasszórakozásokban is. Az a meghitt szellem, ami így kifejlődik a falusi ifjuság és a papjelöltek között, egy életen át tartó lelki kapcsolatot teremt köztük.

A tanfolyam hallgatói megalakitották a népfőiskola jelképes faluját: *„Szeretetfalvát".* Birót, jegyzőt és képviselőtestületet választottak. Az üléseken sorra kerülnek a falu életében fontos kérdések és a megoldási módok.

A népfőiskola hallgatói továbbra is összeköttetésben maradnak egymással és az iskola vezetőségével is. Időnként *közös tanulmányuton* vesznek részt, megjelennek a *Faluszövetség által rendezett falunapokon.* A főiskola vendéglátását pedig azzal viszonozzák, hogy a teológián működő faluszeminárium hallgatóinak a nyári szünidőben, mikor ők a falujárást, a falusi élet helyszini tanulmányozását végzik, a népfőiskola hallgatóinak szülei nyujtanak barátságos szállást.

Ime imét egy komoly és utánzásra méltó törekvés!

VILÁGKRÓNIKA

Az elmult héten nem az olaszabesszin konfliktus, hanem a *Dunamedence kérdései* voltak az európai diplomácia tárgyalásainak előterében. A párisi diplomáciai tárgyalások az azóta kiadott jelentések és a világsajtó közleményei szerint elsősorban Keleteurópa megoldásra váró kérdéseivel foglalkoztk, de meg kell állapitani azt is, hogy ezek a tárgyalások csak előkészitették a problémák esetleges későbbi megoldását, egyelőre azonban semmi kézzelfogható eredményt nem hoztak. Eredménynek kell azonban bizonyos értelemben tekinteni azt, hogy a kisantant próbálkozása, hogy Oroszországot is belekeverjék a Dunamedence kérdéseibe és Ausztria függetlenségét Oroszországgal is garantáltassák, meghiusult és ezek a kérdések továbbra is ugyanazoknak a hatalmaknak az ügyei maradtak, melyek eddig érdekeltek voltak ezekben a kérdésekben.

Hodzsa cseh-szlovák miniszterelnök párisi látogatása és ott adott nyilatkozatai ismét felszinre hozták *Schuschnigg* osztrák kancellár prágai látogatásának ügyét is. Hodzsa hangsulyozottan kijelentette az ujságiróknak, hogy Schuschnigg látogatása az első lépés volt a kisantant-államok és Ausztria gazdasági közeledése felé. Ő maga a közeljövőben Bécsbe utazik, hogy Schuschnigg látogatását viszonozza és valószinű, hogy az osztrák kancellár a többi kisantant-állam fővárosában is látogatást fog tenni. A cél az, — mondotta Hodzsa — hogy a római hármasegyezményt aláiró hatalmak és a kisantant között legalább gazdasági téren közeledés történjék. Ausztria már megtette az első lépést és remény van arra, hogy elkövetkezik az az időpont is, amikor Magyarország is elindul ezen az uton — fejezte be nyilatkozatát Hodzsa miniszterelnök.

Az olasz-abesszin konfliktus ügyében lényegesebb diplomáciai lépés nem történt. A kóolaj-tilalom elrendelése most már egészen valószinüttlennek látszik s a március hó elején összeülő tizennyolcas bizottság talán már nem is foglalkozik vele.

A keletafrikai hadszintéren az olaszok minden abesszin támadást visszavertek és részben sikeres támadást kezdtek az abesszin állások ellen.

2 millió mázsa külföldi kukoricát kell behoznunk

Két millió mázsa kukoricát kell az uj termésig külföldről behoznunk, hogy a mezőgazdaság hizlalási szükségletét fedezhessük, különösen, ha a német-magyar forgalomban a Németországba irányuló vágott sertés- és zsirkivitelünk az eddigi exportált mennyiséget lényegesen meg fogja haladni. A kukorica importra vonatkozó tárgyalások most folynak *Bukarestben,* ahol a magyar kormányt *Nickl* Alfréd képviseli. A tárgyalások eddigi eredménye nem ismeretes, de reméljük, hogy sikerülni fog a megegyezést az eddigi alapon létrehozni és pedig ugy, hogy a román kukorica importot *magyar ipartermékekkel és nem nemes devizával fedezzük.*

Dréhr Imre hirtelen halála

Dréhr Imre volt népjóléti minisztériumi államtitkár régóta huzódó ügye került döntésre a Kuria előtt. A Kuria az alsóbb biróságok ítéletét megváltoztatva, *három és félévi fegyházra sulyosbitotta Dréhr Imre büntetését.* Az ítéletet rendkivül nagy izgalommal várta a lakásán tartózkodó volt államtitkár s amikor közölték vele, magába roskadva szobájába vonult vissza. A személyzet kis idő mulva hörgést hallott Dréhr szobájából s amikor oda berohantak, *irószstala előtt eszméletleniül találták* a volt államtitkárt. Azonnal hivták háziorvosát és a mentőket, de mire az orvosok megérkeztek, *már csak a beállott halált állapithatták meg.* Bár Dréhr Imre évek óta sulyos beteg volt s ez is indokolttá tehette hirtelen halálát, az ügyészség mégis elrendelte a holttest felboncolását, hogy kétségtelenül megállapithassák, nem történt-e öngyilkosság. A boncolás megállapitotta, hogy *a halált szivizom-elfajulásból származó szivbénulás okozta.*

Dréhr Imrét február hó 9-én temették el a Farkasréti temetőben.

Amit a vásárlásnál megtakarít

Nem kell megfizetni

Mindennemü fehérnemüre alkalmas kitünő pamutvászon, vagy mosott siffon, vagy ágynemü kanavász, vagy angin, vagy mintás kékfestő, vagy ingzefir, vagy divatmintás delén egységára méterenként 69 fillér. 70 cm. széles színes indanthren függönyanyag m.-je 66 fillér, selyemfényü ágynemüdamaszt m.-je P 1.68, 2 m. hosszu kitünő kész lepedő drb-ja P 3.28, vaserős alsónadrágköpper m.-je 98 fillér, azsurozott függönyetamin m.-je 39 fillér, női- vagy férfizsebkendő drb-ja 19 fillér, pohártörlő drb-ja 29 fillér, fekete klott m.-je 88 fillér, 140 cm. széles szürke, vagy barna sportuhára való m.-je P 1.78, strapa paplan drb-ja P 6.90, temisztflanell m.-je 39 fillér, továbbá elsőrendü gyapjukamgarn férfiöltöny-, nadrág-, kabát- és kosztümszövet maradékok igen olcsó árban.

Szenzációs árajánlat:

3 azaz három méter kitünő minőségü divatos férfiöltönyszövet óriási választékban sötétkék és fekete szinben is, hozzávalóval együtt P 32.— vagy P 29.80

CSAK AZ UDVARBAN

Olcsó Maradék Szövet- és textilraktár Budapest, Király-utca 32. Sarokház

Postai rendeléseket 40 év óta lelkiismeretesen teljesitünk.

Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó!

A megrendelő neve és pontos cime:

község:

Up.:

Olvashatóan kérjük kitölteni.

FALUSZÖVETSÉG

A „Széchenyi Faluszeminárium" hallgatósága előtt *Steuer* György dr., ny. államtitkár február hó 7-én a földmunkás-szövetkezetek működését és szociálpolitikai tevékenységét ismertette. Az előadás nagy sikert aratott.

Az Oroszházi Gazdaifjak Egyesülete február hó 9-én, vasárnap délelőtt, a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta meg évi közgyülését. Ez alkalommal mondta el az egyesület tiszteletbeli elnöke, *Tölgyes* István dr., a *„Falu" Magyar Gazda és Földmives Szövetség* igazgatója, székfoglaló beszédét a gazdaifjuság feladatairól. Az egyesület *Zalay* Bálint ifjuságí elnök javaslatára elhatározta, hogy a tavasz folyamán a Faluszövetség előkészitésében tanulmányutat rendez a Dunántulra.

Faluszeminárium előadás Sárospatakon. A sárospataki ref. kollégium meghivására *Szekeres* László dr. főtitkár előadást tartott a népfőiskola hallgatói előtt a *népies faluszervezésről* és *falupolitikáról.* A kitünő előadást, amelyet *Szabó* Zoltán teológiai tanár vezetett be, széleskörü vita követte és a hallgatók figyelemreméltó gondolatokat vetettek fel.

Közgyülés a Mindszent-hegyeshalmi Gazdakörben. Február hó 9-én tartotta a Mindszent-hegyeshalmi Gazdakör évi rendes közgyülését, melyen a központ képviseletében *Wieser* Béla titkár jelent meg. A tisztujitó közgyülésen *Karkas* János gazdát választotta meg elnöknek, aki meleg szavakban mondott köszönetet a *Faluszövetség* értékes támogatásáért.

A Szerepi Gazdakör a központ kiküldöttjének jelenlétében február hó 9-én értekezletet tartott *Szabó* Sándor ref. lelkész elnöklete alatt. Az értekezleten az *állatbiztositás kérdése* került megvitatásra, továbbá szóba került a *hosszuháti közalapitványi bérlettel kapcsolatban a helybeli törpebirtokosok kisbérlethez juttatásának* a kérdése is.

KORÁN VÁSÁROLJON IDEJÉBEN

VESSEN ... TERMÉSZETESEN: MAUTHNER MAGOT ÁRJEGYZÉK DIJTALAN MAUTHNER ÖDÖN R.-T. BUDAPEST, VII., ROTTENBILLER-UTCA 33

Mi szántunk, vetünk, aratunk

Mi szántunk, vetünk, aratunk.
Ma azért: legyen holnapunk.
Holnap megint a holnapért,
Nem magunkért: mindenkiért.

Mi szántunk, vetünk, aratunk.
Munkára áll a két karunk.
Munkára áll és nem henyél:
Mindenkinek legyen kenyér.

Mi szántunk, vetünk, aratunk.
Élet: neked éltet adunk!
Éltet, hogy majd az unokánk:
Keserü átka szálljon ránk.

MOLNÁR FERENC
(Csorna.)

Pereg a dob...

A következő levelet hozta számunkra a posta:

Tekintetes Szerkesztőség!

Napjainkban — a nemzeti megujhodás és a létért küzdő magyar paraszt összefogásának idejében — szinte leirhatatlan arcot rajzol az a szomoru dobszó, amely árveréssel és a földtől való eltiltással fenyegeti meg mindazokat, akik *a földreform során földhöz jutottak, de fizetési kötelezettségüknek eleget tenni nem tudtak.*

A dobszó hallatára kisereglünk az utcára és a kép, mely a „hirdetmény" után a gondterhes arcokról elém rajzolódik, megrázó. Komor tekintetek, csüggedt arcok, barázdába vont szemöldökök, de istenkáromlás vagy lázitó szó nem hallatszik. Mégis látni lehet a lelkek mélyén azt a vihart, amely egy pillanatra megüli a lelkeket. Bár nehezen adódik a szó, mégis a tekintetekből, a szemekből ki lehet olvasni a háboru borzalmait végigélt emberek nehéz sóhaját:

— *Vagy a földet veszik el, vagy a tehenemet; de jobb, ha ez a kinos földügy végre megszünik, minthogy magával vigye az ősi kis birtokomat, vagy a lefoglalt ingóságomat is!*

A világháboru és az 1918-as forradalom tanubizonysága az, hogy az ország sorsa a magyar paraszt sorsától függ és ha e hazának bármikor szüksége lesz hazafiakra, a helyzetével megelégedett földmives mindenkor rendelkezésre áll. Ez a mostani földreform-ügy azonban a maga egész valójában beteg és betegséget terjeszt mindaddig, amig *véglegesen, méltányosan és okosan nem rendezik.*

Ne engedjék tehát az arra illetékesek, hogy az ilyen és ehhez hasonló sérelmek veszélyeztessék a nemzeti gondolat szépen megindult fejlődését, hanem *kövessenek el mindent, hogy a földmivelő nép egybefogása a nemzeti gondolat keretében minél gyorsabban és sikeresebben megtörténjék.*

Rinyahosszufalu, február hó.

Ifj. FODOR SÁNDOR
kisgazda, NEP-titkár.

Számüzetésből egy hadsereg élére

Az abesszin császár a déli hadsereg paranesnokát — a sereget ért sulyos vereség miatt — elcsapta és helyébe egy Baltcha nevü tábornokot állitott, aki éveken át kegyvesztett volt és **számüzetésben élt**

Ha éveken át használunk egy gépet és arra fizetéseket teljesitünk, a vétel akkor is érvényes, ha az elöljáróság nem hitelesitette a szerződést

V. Szabó Sámuel, *V. Szabó* János, *G. Harsányi* Ferencné, *G. Szabó* Sándor, *Torday* Sámuel, *vitéz Harsányi* Sándor, *S. Harsányi* József, *Majoros* János, *Váradi János*, ifj. *Pamula* Bertalan, *Pálinkás* János, *Halász* József, *V. Szabó* László és *V. Szabó* Gábor szirmai földmivesek cséplőgépet vásároltak a *Nemzetközi Gépkereskedelmi R.-T.*-nál. A vételárra éveken át fizetéseket teljesitettek, a hátralékra pedig meghosszabbitási váltókat adtak. Öt és fél évi használat után pert inditottak a gépgyár ellen vételügylet érvénytelenitése iránt. Keresetükben előadták, hogy az ügylet kötésekor és a szerződés aláirásakor ittas állapotban voltak, tehát akaratelhatározásuk korlátozva volt és a gyár ezt az állapotukat felhasználva, kizsákmányolta őket. Hivatkoztak még a gazdasági lehetetlenülésre és arra is, hogy a vételi szerződést a községi elöljáróság nem hitelesitette, ennek hiánya miatt pedig a szerződés már eredetileg is érvénytelen.

A perben most hozott jogerős itéletet a Kuria és a *keresetet elutasitotta.* Az itélet szerint helyes a felebbezési biróságnak az a határozata, mely szerint az ittasságra vonatkozó bizonyitást nem rendelte el, mert ennek az állitásnak eldöntése a birói mérlegelés körébe tartozik. A Kuria megállapitja, hogy a felperesek a megvett gépet a kereset beadása előtt öt és fél éven át használták. De használták még a kereset beadása után is, sőt ekkor a géppel bércséplést is végeztek, habár jóval megelőzőleg tudták, hogy az érvényes gépvételi ügylethez községi elöljáróságí hitelesités is kellett volna. A vételárra hosszabb időn át fizetéseket is teljesitettek s a hátralékra meghosszabbitási váltókat adtak. Mindezek olyan reáutaló körülmények, melyekből okszerüen azt lehet következtetni, hogy *felperesek az eredetileg érvénytelen vételügyletet utólagosan érvényesnek fogadták el.* Az akaratelhatározás korlátozott voltára, az ügylet kizsákmányoló jellegére és a gazdasági lehetetlenülésre alapitott felperesi támadások is alaptalanok, miért is a felülvizsgálati kérelmet el kellett utasitani.

Ne csodát várjon a nép,

hanem maga is törődjék a saját bajaival

Ugy látszik, hogy behavazott a falu, de a lelkek is. Mintha a tél hidege nemcsak a földet deresztené meg, hanem a közöny, nemtörődömség, megnemértés és széthuzás fagyát odadobná a milliós földmivesembertömegekbe is.

Ugy látszik, nemcsak a természet alszik téli álmot, hanem sok százezer földmives testvérünk is akkor, amikor a legnagyobb éberségre volna szükség. Vagy annyira elfásult már a falu lelke, hogy a saját ügyei sem érdeklik és olyan észrevétlenül ballag el mellette, mint ahogyan az ember szokott a kidőlt fa mellett.

A szegénység, a megpróbáltatás még nem ok, hogy mély álomba merüljünk, mert szegénység mellett még lehet nemzeti célokat követni.

Hiszen az apostolok és vértanuk nem a milliomosok portáiról szoktak kikerülni, hanem *onnan a falvakból, ahol a magyarságot nem tehernek cipelik az emberek,* hanem büszke öntudattal — *Széchenyi* szavai szerint — mert Európának reánk szüksége van s nélkülünk a világ nem tökéletes.

Miért irjuk mindezt? Miért vetjük papirra? Miért harsogjuk a *Vasárnap* utján a falusi milliók fülébe? Miért rázogatjuk az elfásult lelkeket? Miért hirdetjük a hitet, reményt, bizalmat és a jobb jövőt megalkuvás nélkül?

Azért, mert azt látjuk, hogy

a falu még mindig nem törődik eléggé a saját bajaival és azt várja, hogy csodák történjenek és más kaparja ki számára a tüzből a gesztenyét,

maga pedig ölbetett kézzel nézi a bekövetkező eseményeket, ahelyett, hogy összefogva, kézt-kézbe téve odaállna azok háta mögé, akik puritán és fanatikus lélekkel szolgálják ügyét. Ma nem ez történik, hanem a falu népe csalóka lidércfények után szalad és szidja a kapufélfák mögött az egész világot, a kormánytól le egészen a kisbiróig. Legtöbbször félrehuzódik és duzzog, mint a gyermek. Igaz, hogy nagy nyomoruságban vannak a falvak, de ez még nem ok arra, hogy ne próbáljunk magunkon segiteni.

Vannak azonban, hála Istennek, kivételek. Egyszerü, kérgeskezü emberek, akik jobban tartják az ekeszarvát, mint ahogyan a tollat forgatják, de mégis papirra vetik gondolataikat, beleszólnak abba a vitába, amelyet megkezdtünk a föld népe érdekében a *Faluszövetség*-ben és a *Vasárnap* hasábjain.

Mit akarunk? Azt, hogy beszéljen a magyar falu, módot és alkalmat adunk arra, hogy az okos gondolatok a *Vasárnap* utján odakerüljenek a nyilvánosság elé. Megirtuk, hogy

uj harcot hirdetünk a faluért, a földmivesnépért.

De harcot hirdetünk a falu megszállói ellen is — mert ilyenek is vannak — akik tarisznyáikban nem az összefogás, hanem a bomlás láncsóváit hordják, amellyel akaratlanul is felgyujtják a falvak nyugodt életét.

Mi nem gyujtogatni akarunk, hanem épiteni. Azt, hogy *az ötvennyolc százalék földmivesnép sulyánál és tekintélyénél fogva elfoglalja azt a helyet, ami őt megilleti.*

Ebben a falumentő munkánkban, amely a *Faluszövetség* és a *Vasárnapon* keresztül megindult, világító üstökösként ragyog félénk az a gondolat, hogy a falu lehet a nemzeti életerő forrása, de lehet annak temetője is. Mi élő, bőven ömlő forrássá szeretnénk tenni a falusi lelkeket, gazdagot, szegényt, öreget, ifjut egyaránt, mert csak a megelégedett embermilliók lehetnek a nemzet legbiztosabb támaszai. Szeretnénk házról-házra járni künn a behavazott falvakban és tanyákon, végig a szegénység portáin, hogy

láncsóvával felgyujtsuk a lelkek fásultságát és megolvasszuk közönyét,

mert az „ugyis minden mindegy!" jelszava nemcsak beletörődést és megadást jelent sorsunkba, hanem nemzetpusztulást is akkor, amikor minden magyarnak az élniakarástól kellene duzzadnia. Mi, magyarok, hirelsek voltunk arról, hogy mindenkit megsegitettünk, csak magunkkal nem törődtünk soha. Az Uristen különös kegyelmének köszönhetjük, hogy még megőrzött bennünket ezzel a természettel itt a Dunamedencében. Ez a világ legnagyobb csodája.

Mindezt azért irtuk meg, mert nem vagyunk megelégedve a visszhanggal. A *Vasárnap* boncolóasztalára odatesszük a falu beteg testét. Hétröl-hétre aggódó lélekkel vizsgáljuk,ütőerén tartva a kezünket, a szivverését, mert tudjuk, hogy nagyon beteg. És mindezt azért, mert segiteni akarunk ott, ahol segiteni kell és lehet. Vizsgáltuk az apró fájó sebeket: *a földreform, a szeszadó, a kisüstösök panaszait, a gyümölcstermelők elkeserédését, a szőlőtulajdonosok és a sok százezer munkásember ügyeit,* aztán a *kórházi költségek, illetékügyek* és az *adózás malomköveit.* Mind olyan dolgok, amelyek népünk eleventbe vágnak.

A *Faluszövetség* és a *Vasárnap* a faluért van. Ne várják tehát az emberek, hogy mindig szólitsuk őket. Azt akarjuk, hogy

maguktól ragadják meg a tollat azok, akik irni tudnak és irjanak nekünk.

Ne sajnáljuk a fáradságot és a bélyeget, mert néma gyermeknek anyja sem érti a szavát. Most ráérünk, kevés a dolog.

Várjuk tehát a falu szavát, mert csak ugy tudjuk meg, hogy hol szorit a csizma. Azt mondják: *segits magadon, az Isten is megsegít.* És ma ilyen idők járnak a falvakban.

Szekeres László dr.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Wanke Gusztáv előadása a sárospataki református teológián

A sárospataki református teológián rendezett *faluszemináriumi előadássorozat* keretében a napokban érdekes előadást tartott *Wanke Gusztáv,* az OKH elnöki osztályának főnöke *„A szövetkezeti mozgalom szerepe nemzetünk gazdasági életében"* cimen. Előadásának bevezetésében utalt arra, hogy a beteg Európa bajainak orvoslása céljából elsősorban *egy uj gazdasági rendszerre van szükség.* Ez a szövetkezeti mozgalom, mely az összesség érdekeit az egyéni érdekek fölé helyezi és az igazságosságon és méltányosságon alapuló uj gazdasági rendszernek kiván hajlékot épiteni. Különösen a *falu gazdasági és szellemi felemelése szempontjából van nagy jelentősége a szövetkezeti szervezkedésnek,* mely arra van hivatva, hogy a falvak népét a kapitalizmus tulkapásaival szemben megvédelmezze és egységes szervezetbe tömöritse. Emellett hivatása a szövetkezeti mozgalomnak az is, hogy az önségély és szolidaritás elve alapján nemcsak az egyéneket, hanem *az államokat is egybekapcsolja s az egész világgazdaságot egészségesebb alapokra helyezze.* Ezekután a szövetkezeti mozgalom uttörőinek alapelveit fejtegette, majd áttért a német mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom kifejlődésének ismertetésére, végül pedig részletesen foglalkozott a magyar agrárszövetkezeti mozgalom fejlődéstörténetével, különösen az *Országos Központi Hitelszövetkezet* és a *Hangya-szövetkezetek* megalakulását és elért eredményeit vázolta.

Végül az agrárszövetkezeti mozgalom háboru utáni feladatait ismertette a kitünő előadó, akinek fejtegetéseit a megjelent hallgatóság nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadta.

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón *Reményi* országos hirü hangszertelepén vásárolhat: Budapest, *VI/15., Király-u. 58—60.* Kérjen díjmentes 51. számu árjegyzéket, abból választhat.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A nitrogén-felültrágyázás jelentősége az idei tavaszon

Régen ismert dolog, hogy tavasszal kellő időben alkalmazott nitrogén felültrágyázással a terméseket számottevően fokozhatjuk és különösen a bármily okból gyenge vetéseket, — főként rosszul kitelelt őszi kalászosokét — ily módon feljavíthatjuk, mert a nitrogén felültrágyázás, szakszerűen alkalmazva, egymagában is erősebbé és életképesebbé teszi a növényt, fejlődésének egy fontos időszakában. Ezáltal képessé válik arra, hogy nehezebben felvehető táplálóanyagokat is felhasználjon a talajból.

Különösen nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk a felültrágyázásnak éppen az idén, amikor az őszi vetések tavaszra bizonyára országszerte nagyon gyengék lesznek.

A magyar gazda szerencsés helyzetben van ma azáltal, hogy a magyar gyártmányu *Péti Só* a tavaszi felültrágyázásra minden tekintetben igen alkalmas, olcsó, egyszerüen megszerezhető nitrogén műtrágya. A Mezőgazdasági Kamarák 1935 tavaszán 47 fejtrágyázási kisérletet állitottak be. Ezek közül számszerü eredményt 23 kisérletnél sikerült megállapitniok. A 23 számszerü eredményt adó kisérlet közül, melyet mind őszi, vagy tavaszi kalászosokkal végeztek, nem kevesebbnél, *mint 22-nél sikerült kimutatni a fejtrágyázás termésfokozó hatását.* Egyetlen kisérlet volt csak, ahol terméstöbblet nem volt kimutatható és mindössze 6 kisérlet volt olyan, ahol a *Péti Sóval* való felültrágyázás nem bizonyult jövedelmezőnek, de ezek nagyobb részében is a befektetett költség megtérült. A 22 eset közül 16 esetben, az ország legkülönbözőbb részein és legeltérőbb, sokszor televényben gazdag talajain is, a fejtrágyázás tiszta hasznot hozott a gazdának, mely sokszor igen jelentékeny volt. *Ez a tiszta haszon* a kisérletek átlagában *kat. holdanként 18 pengőre rug.*

Rendkivül kedvezőnek tekinthetjük a kisérletek e statisztikáját, mert a mult tavaszi idény több okból inkább kedvezőtlennek, mint kedvezőnek volt nevezhető, a fejtrágyázásra nézve.

A nitrogénnel (Péti Sóval) való felültrágyázásról a legfontosabb tudnivalókat, — már a mezőgazdasági kamarák által végzett eme kisérletek tapasztalatai alapján, — röviden a következőkben foglalhatjuk össze: *őszi kalászos vetéseinknek, réteknek és legelőknek az idén minél korábban adjuk meg a felsegitő fejtrágyázást,* tehát mihelyt az időjárás olyan, hogy tavaszi fejlődésük láthatólag megindulóban van. Tavaszi kalászosokat és egyéb veteményeket a kikelés után rövidesen fejtrágyázzuk, mikor a vetés egy kissé már megerősödött. A helyes adagolásra nézve egyelőre a következők szolgáljanak utmutatóul: *réten 40—60 kg; legelőn 30—50 kg; őszi kalászosoknál 60—80 kg; tavaszi kalászosoknál 50—70 kg Péti Sót adagoljunk fejtrágyaül kat. holdanként.* A műtrágyát leghelyesebb nem tulságosan nedves időben, kézzel egyenletesen felülszórni. A legkisebb adagokat csak televényben szegény és kihasznált talajon alkalmazzuk, ha az alkalmazás bármi okból csak később történhetik.

A virágos kert

talaja legideálisabb akkor, ha humuszban és mészben, főképp pedig növényi tápanyagokban gazdag és középkötött vályog vagy vályogos homok. Természetesen nem mindenütt találunk lakóházunk közelében, de viszont a virágos kertet rendszerint kisebb méretüre szoktuk tervezni s így itt olyan talajjavitó munkákra is vállalkozhatunk, amilyenekre például szántóföldön nem is gondolhatunk.

Igy nagyon helyes a virágos kert talaját megforgatni, (rigolozni), azaz a földet a viszonyokhoz képest 60—80 cm. mélyen átforgatjuk, hogy a termőtalaj, amelyből a növény gyökérzete segitségével a szükséges tápanyagot felveszi, az mélyebbre kerüljön. A humusz, a növényi tápanyagok fokozása és a talaj légjárhatóságának érdekében semmiesetre se mulasszuk el a rigolozással egyidejüleg a talajnak istállótrágyával való kevrését. Ugyanezen célt szolgálhatja a komposztrtrágya vagy a fekáltrágya, melyek ugyancsak sok tápanyagot visznek a talajba s így virágainknak gyors fejlődését biztosithatják. A nagyon kötött agyagtalajt helyes lesz tőzegkorpával keverni, mert ezzel legeredményesebben javithatjuk. A nagyon laza futóhomokot viszont sikeresen javithatjuk, illetve kötöttebbé tehetjük, ha agyagot keverünk hozzá. A mészben szegény talajt és a szikes talajt meszezéssel javithatjuk. A földmunkákhoz és talajjavitáshoz tartozik a talaj rendszeres kapálása, felásása és a műtrágyák okszerü használata.

Ezeket a felsorolt földmunkákat és talajjavitási munkálatokat, hacsak lehetséges és mód van rá, ősszel a fagyok beállta előtt végezzük el; különösen fontos ez a kötött agyagtalajon, mert ezeket csak a tél fagya tudja ugy elmorzsalékolni, hogy bennük a növények kedvező életfeltételeket találjanak.

Bor- és szeszpiac

A kereskedelem állandóan érdeklődik ugy az ó-, mint az ujborok iránt és majd minden vidékről történik is állandóan vásárlás. Azok a kereskedők és koresmárosok, kik szüretkor nem vettek nagyobb mennyiségben borokat, most, a szilárdulást látva, sietnek magukat fedezni, mivel tavasz felé még magasabb árakra számitanak.

A *kistermelői alacsonyabb foku vegyes borok* mai irányára fokonként 2.2—2.5 fillér, legtöbb helyen ab termelői pince. Az uradalmi erősebb ujborokért fokonként 2.4—2.8 fillért elkérnek.

Az *óborok*, különösen a muskotályok, lényegesen drágultak. A jellegzetesebb fajborok, Badacsony, Eger, Tokaj, Villány vidékén 50—80 fillér között kelnek el minőség szerint.

Az *export* Németország és Csehország felé élénkebb. Ausztriával már hosszabb idő óta folynak a tárgyalások boraink beengedése érdekében, de hát az osztrákok egyelőre nem tagadják meg magukat, huzzák-halasztják a dolgot és közben más államoktól vásárolnak.

A *törköllypálinka* jelenlegi irányára hl-fokonként 3.20, a seprőpálinkáé 3.40—3.50 pengő, Uj kékszilvórium alig van eladó. A speculációból erős kezekben fekvő ó-kékszilvóriumért ma hl-fokonként 6.30 pengőt kérnek.

Irsai M. József

Komoly hideg van az országban

A gyertyaszentelős tavaszias időjárás komoly aggodalmat keltett a gazdák körében, hiszen a napsugár kicsalta a rügyeket, előbujtak itt-ott a kora tavaszi virágok is. Szerencsére ez a tavaszias időjárás nem tartott sokáig, az elmult héten országszerte hóesés volt, söt hatalmas hóviharök is jelezték, hogy a tél még nem mult el. A vetések megkaptál a hótakarójukat, a hideg pedig megállitotta a fák rügyezését, a levélfakadást. Most van tehát — két héttel Gyertyaszentelő után — olyan időjárás, amilyent a gazda télutóján kiván. Meg is örült neki mindenki, termelő és fogyasztó egyaránt. Az agrár-érdekképviseletekhez beérkezett jelentések szerint eddig sem szántóföldeken, sem a gyümölcsösökben nincs kár. Egyszóval a Gyertyaszentelő egy kicsit elkésett, de nem baj, a fődolog, hogy nem semmisitette meg a jó terméskilátásokat.

Ön még gondolkozik?
Fejlődésben visszamaradt őszi vetése feljavitására, tavaszi vetéseihez használjon
PÉTI SÓT.
Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Budapest, V., Nádor-u. 21

Apró jótanácsok

Ha édes lefölözött tejjel rendelkezünk, akkor kiséreljük meg a borjúk mesterséges felnevelését, mert ezzel a felnevelési költségeket közel felényire csökkenthetjük. Kezdetben célszerü a borjukkal 4 hétig teljes (nem lefölözött) tejet itatni, azután az 5-ik héttől kezdve térjünk át fokozatosan a lefölözött tej itatására, ugy, hogy a 6 hetes borju már kizárólag lefölözött tejet fogyasszon. A mai viszonyok közt a lefölözött tej literenként megér 2—3 fillért, mert fiatal borjukkal itatva 5 liter 1 kg abrakhoz hasonló táphatást fejt ki. Naponta egy borjuval azonban 10—12 liternél több lefölözött tejet nem ajánlatos itatni, egyrészt, mert ez már fedezi a fehérje-szükségletet, másrészt pedig, mert a tulságosan nagy mennyiségben felvett viz káros a fiatal állat szervezetére. A gümőkór terjedésének megakadályozása végett ajánlatos a lefölözött tejet itatás előtt 70—80 fokra felmelegíteni s azután testhőfokra lehütve adni.

A szemestakarmányok közül napjainkban, tápértékéhez viszonyitva, legolcsóbb a tengeri és utána a rozs. Ha a gazdának nincs elegendő abrakkészlete, akkor az állati tápanyagot a tengerivel és takarmánylisztlet tudja legjutányosabban beszerezni. A fehérjeszükségletet pedig az extrahált napraforgódarában, a repce- és a lenmagpogácsában lehet legolcsóbban vásárolni. A drága árpát a malacok részére célszerü fenntartani. A lovak abrakadagjában az igen drága zabot részben tengeridarával és takarmánylisztlet lehet helyettesiteni. Ha módunkban áll olcsó melaszt beszerezni, etessük azt ne csak szarvasmarhával, hanem lovakkal is.

Télen a tehenekkel gyakran etetünk olyan anyagokat (répaszelet, sáros répalevél, besavanyitott takarmányok, nem teljesen egészséges burgonya, stb.), melyek náluk hasmenést okoznak. Ezt indokolt mielőbb megszüntetni, mert ezzel a beleknek emésztőképessége csökken, másrészt azért, mert a hasmenéses tehén után termelt tej — még a leggondosabb tisztasággal eszközölt fejés mellett is — erősen szennyezett. Nehezen követhető tanács az, hogy az ilyen takarmányok etetését szüntessük meg, mert sokszor nincs más takarmány teheneink táplálására és felmerül az a kérdés, hogy akkor hogyan értékesitsük ezeket az anyagokat. Régebben iszapolt krétának reáhintését ajánlották azzal a céllal, hogy ez a savas anyagokat az emésztőcsatornában tompitsa el. Ujabban azonban sokkal jobb tapasztalataink vannak a faszén-por etetésével. Egy tehénre naponta 10 deka faszénport kell számitani, melyet némi darával keverten a tehén szivesen elfogyaszt.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Kézimunkák mosása, tisztitása

A kézimunkához való *alapanyagból* és *himzőfonálból* mindig csak jóminőségüt használjunk fel, mert az olcsó, selejtes anyag hamar kitörik, fényét veszti s nem éri meg a befektetett munkát. A fehér, krém és egészen világosszinü anyagok mosásánál ritkán van baj, a sötétszinüeknél azonban már óvatosan kell eljárnunk. Legokosabb, ha az anyagot feldolgozás előtt *mosási próbának* vetjük alá: a szines kelméből kis darabot fehér vászonrongyra fércelünk. Ha a szines szövet a mosólevet, vagy a fehér vásznat megfesti, akkor nem alkalmas olyan kézimunkára, amelyet mosással akarunk tisztántartani. A himzőfonálból szintén csak szavatoltan szintartó gyártmányut vegyünk. Szintartóságukat egyébként az alapanyaghoz hasonlóan ki lehet próbálni ugy, hogy fehér vászonra pár öltést varrunk vele s azután kimossuk. A müselyemből készült himzőfonalak mosás közben szétmállanak, a fémfonalak közül pedig csak azok moshatók, amelyek mosóaranyt és mosóezüst néven kerülnek forgalomba. Általában a fémhimzéseket nem szokták mosni-vasalni, csak a himzett rész baloldalát kenik meg vékonyan gumiarábikummal, hogy össze ne ugorjék, mikor a keretről levesszük.

Fehér és szintartó szines himzések mosásánál a kézimunkát előbb szappanos vizben áztatjuk, azután szappannal, melegvizben jól kidörzsöljük és bő lében többször kiöblitjük. Ha azt látjuk, hogy mosásnál a kézimunka színét hagyja, lehetőleg gyorsan végezzük el a mosást és öntsünk az öblitővizbe ecetet, mert az a feloldott színeket ismét köti. Öblités után pedig a himzést tiszta ruhák között száritsuk meg.

A tulságosan vékony anyagból készült, finomöltésü kézimunkák nem birják el a dörzsölést, ezeket legjobb batisztra fércelve keretbe feszitení, azután teknő fölött langyos vizzel megnedvesitve, tenyerünkkel dörzsölni rá a szappanhabot. A habot aztán bő vizzel leöblitjük s ezt az eljárást addig ismételjük, mig a kézimunka tiszta nem lesz. Akkor tiszta törülközők között megszáritjuk a kereten, ki is vasaljuk, s csak azután vesszük le róla a himzést. Az ujonnan készült himzéseket alaposan ki kell vasalni, mielőtt kiszedjük a keretből.

Kánya Terézia

Ételrecepek

Husleves kelkáposzta-kockával. Hat deka vajat habosra keverünk 3 tojássárgájával, azután 3 kávéskanálnyi lisztet, kevés sót, meg egy kis fej fött és apróra vagdalt kelkáposztát teszünk hozzá, végül a három tojás kemény habját. Vajjal kikent tepsiben megsütjük, ha kihült, kockára vágjuk és ráöntjük a forró huslevest.

Vizben kelt kifli. 3 deka élesztőt tejben áztatunk, 3 tojást, egy csésze vajat, egy csésze tejfölt, 3 csésze lisztet, kevés cukrot és sót összekeverünk, lefüdött edényben vizbe állitjuk s egy éjszakán át kelni hagyjuk. Reggel gyuródeszkán kinyujtjuk, darabokra vágjuk és kifliket formálunk belőle. A kifliket tojásfehérjébe mártva, gorombára vágott dióban, kristálycukorban megforgatjuk és forró sütőben megsütjük.

Csokoládégolyók dióval. 28 deka cukorból, másfél deci vizzel sürü szirupot főzünk, míg nyulós lesz, akkor beleadunk 28 deka őrölt diót s azzal együtt jól megfőzzük. Mikor kihült, langyos vizbe mártott kézzel golyócskákat formálunk belőle, száradni hagyjuk, majd apróra vágott mandulában megforgatjuk.

ADÓNAPTÁR

Február hó 20. és 25. napjain a a 48—240 pengőig terjedő *forgalmiadó havi átalány egyhatod részét* le kell róni bélyegjegyekben délután 6 óráig.

Február hó 25-én a negyedévenként vagy hosszabb időközökben készpénzfizetők részére a *havi forgalmiadó-előleg* befizetése lejár.

Február hó 28-ig:

1. Be kell adni az *általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadó-bevallásokat;* vagy

2. be kell adni az adóhivatalhoz e bevallásoknak március hó végéig való beadhatására a halasztás iránti kérelmet, amelyre 2 pengős okmánybélyeget kell tenni.

HIREK

Búcsú...

Ki-kiderü', meg beboru',
Az én szivem csak szomoru.
Mért örülne, mért vigadna?
Az sincs, ki egy csókot adna.

Nap ragyog a felhő mögött,
De az én bánatom örök.
Egyre hull a szemem könnye,
Nincsen, aki letörölje.

Neked derü, nekem boru,
Fejeden a gyöngykoszoru.
Lelkem hasad, szivem reped,
Hütlen Rózsám Isten veled...

OZORÓCZKY FERENC
(Mátraszőlős).

A pápa koronázásának évfordulója. *XI. Pius* pápa megkoronázásának 14. évfordulója alkalmából február hó 9-én délelőtt *Serédi* Jusztinián dr. biboros-hercegprimás ünnepi szentmisét pontifikált a budavári koronázó főtemplomban, amelyen az egyházi és világi előkelőségek számos tagja vett részt. Az ünnepi hálaadó szentmise után hódoló ünnepséget tartottak a Vigadóban, az *Actio Catholica* országos elnökségének rendezésében. Az ünnepi szónoklatot *Leopold* Antal dr. esztergomi prelátuskanonok tartotta. *Serédi* Jusztinián dr. biboros-hercegprimás zárószeszédében a gerinctelen és megalkuvó hiveket ostorozta, akikre sem az egyház, sem a haza nem támaszkodhatik. Délután fogadás volt a nunciaturán, ahol a megjelent egyházi és világi előkelőségeket Angelo *Rotta* dr. apostoli nuncius vendégelte meg.

A Mezőgadasági Sajtószemle *37. pályázati* kérdése igy hangzik: *„Mivel magyarázható az, hogy Svájban itatóval ellátott istállókban 13%-kal gyakrabban fordult elő tüdővész, mint az itatónélküli istállókban?"* A pályázatokat a *Mezőgazdasági Sajtószemle* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell beküldeni február hó 22-ig.

Osztrák vendégek Kiskunhalason. *Kiskunhalasra* február hó 8-án tiz osztrák, több magyar ujságiró és a bécsi Osztrák-Magyar Társaság számos tagja érkezett. Minden hivatalos ceremóniától eltekintve, magyaros vendégszeretettel várták a pályaudvaron s kalauzolták a *csipkeházba* a vendégeket, akiknek tiszteletére este a Városi Szinházban előadást rendeztek, amelyen ott volt *Mikecz* Ödön dr. miniszteri osztályfőnök, a sajtóosztály vezetője, *Teleki* Mihály gróf és vitéz *Biró* György képviselő is, a város társadalmának szine-javával. Az előadáson a *kiskunhalasi disznótort*, majd a *halasi és a kalocsai táncokat* mutatták be a bokrétás csoportok, este pedig a 48-as körben volt *disznótoros vacsora.*

Olvasóink szives figyelmét felhivjuk arra, hogy kitünő árut olcsón vásárolhat, ha rendelése alkalmával a *Vasárnap*-ra hivatkozik. Olvassa el a *Vasárnap* mai számában megjelent hirdetésünket, meg fog győződni arról, hogy *csak nálunk érdemes venni.* Felsorolunk pár cikket, például: *Selyemfényü virágos dgynemüdamaszt méterje P 1.68. Paplanlepedőre méterje P 2.76. Hatszemélyes étkezőkészlet* (1 abrosz, 6 nagy szalvéta) *összesen P 6.90.* Egy próbarendeléssel meggyőződhet egészünk, több mint *40 éves, szolid, lekismeretes és az egész országban elterjedt vevőkörünk* elismerésével találkozott kiszolgálásunkról. Cégünk pontos címe: *Olcsó maradék-, szövet- és textilraktár, Budapest, Király-utca 32.* Csak az udvarban (sarokház). A hirdetés alatt található szelvényt rendelés alkalmával kérjük pontosan kitölteni.

Vajkivitelünk fejlődése

Decemberben kivitelünk márkázott vajban *25.9 vagon* volt, mig 1934 decemberében csak 19.6 vagont vittünk ki. A márkázó vállalatok által forgalombahozott összes vajmennyiség *45.2 vagon,* mig az előző év megfelelő hónapjában a vállalatok 38.2 vagont forgalmaztak. A belföldi havi fogyasztás idén 19.3 vagon, a tavalyi 18.6 vagonnal szemben. A kivitel *Angliába, Németországba,* a *quarneroi zónába és Svájcba* irányult.

Christl Cranz kisasszony,
aki a téli olimpiász első világbajnokságát szerezte meg Németországnak.

Egy öreg székely és a meteorológia

Az egykori Pesti Müvelt Társalgó illetlennek találta, ha egyéb téma hiányában az időjárásra terelődött a szó. Ma az egyik legfontosabb tárgya a beszédnek. Az ujságok külön rovatot nyitottak a meteorológiai időjóslásoknak, s nincs ember, akit ez a rovat többé-kevésbbé ne érdekelne. Még az abesszíniai esőzés is olyan fontos, hogy általában tudnak róla. Arról meg beszélnünk sem kell, hogy a rádió időjárás-jelentéseit ma már nemcsak a gazdák figyelik, hanem a találkára induló városi gavallérok és dámák is, akik az előre tudott időjárás szerint öltözködnek. Hogy pedig az emberi kulturának ilyetén fejlődése még az állatok között is kezd hóditani, arra is tudunk példát. A mackó például Gyertyaszentelőkor nem azt nézi, hogy milyen idő van, amikor a barlangjából kicammog, hanem a meteorológiai jelentést figyeli. Abból megtudja, milyen időjárás következik s aszerint cselekszik. Igy a felelősség nem az övé, ami kétszeres előny. Mert időt jósolni jóval előbbre mégis csak kockázat. Sziriusz mesternek se válik be minden alkalommal, amit meg az öreg székely esete bizonyit, aki szintén hires időjós volt, de csak a halálos ágyán árulta el a titkát. Az pedig abból állott, hogy mindig az ellenkezőjét jósolta a Sziriuszénak. S vagy a Sziriusznak volt igaza, vagy neki. Egyiknek mindig. Mintahogy igaza volt annak, aki egy héttel ezelőtt azt állította, hogy a tavasz jön és nem mond valóttant, aki most közeli telet jósol. Csak aztán legyen, aki örül neki, a fészkes bele! (*M. J.*)

Kedvezően alakul angliai zsirkivitelünk

Anglia felé irányuló zsirkivitelünk az uj esztendőben már eddig is kedvezően alakult. A Külkereskedelmi Hivatal és a Nemzeti Bank tárgyalásai alapján február elejéig *száz vagon zsirt szállítottunk az angol piacra, ujabb 45 vagon zsir exportja most van folyamatban és a további szállításokra is megvannak a lehetőségek.*

Február 15-én életbelépett a tejrendelet

Február 15-én az egész országban életbelép az *uj tejrendelet.* Ennek alapján február 15-től kezdve mindazok a kereskedők, akik naponként 50 liternél több tejet hoznak forgalomba, kötelesek iparengedélyt kiváltani. Ez a rendelkezés a fővárosra nem vonatkozik, mert ott ezt a kérdést már régebben tisztázták, tulajdonképpen tehát arról van szó, hogy *a nagyobb vidéki városok kereskedőit kötelezik az iparengedély beszerzésére.*

Vérét adta egy káplán egy szegény leány megmentésére. A komáromi kórházban sulyos betegen fekszik *Ziska* Irén, egy munkanélküli lakatos leánya. Az orvosok szerint csak vérátömlesztéssel lehetett segiteni sulyos állapotán. *Németh* Géza káplán, a kórház egyik papja önként felajánlotta a vérét. Két izben volt szükség a vérátömlesztésre, *összesen félliter vért adott a káplán a beteg leánynak, akinek állapota a mütét után jobbra fordult.*

Lisztféreg egy fiu szemében. A kassai kórház szemészeti osztályán érdekes mütétet hajtottak végre. Néhány nappal ezelőtt egy tizennégyéves fiut szállitottak a kórházba, aki nagy szemfájdalomról panaszkodott. Röntgenfelvétellel megállapitották, hogy jobbszemében idegen tárgy van. A fiu szemét megoperálták és akkor egy *lisztféreget találtak a fiu szemgolyójában.* A féreg valószinüleg átrágta a szaruhártyát és ugy került a szem belsejébe, ahol a szemideget teljesen összerágta. *A fiu jobbszemére megvakult.*

Móra Ferenc emlékezete. Február hó 8-án volt második évfordulója *Móra* Ferenc halálának. Az ujságirótestület szegedi osztálya délelőtt 11 órakor gyászmisét mondatott a Fogadalmi templomban. Utána az ujságirók kivonultak a temetőbe, ahol *megkoszorusták Móra Ferenc sirját.* A *Dugonics Társaság* is megemlékezett az iró haláláról.

Sincero biboros meghalt. *Sincero* Luigi biboros február hó 7-én a hajnali órákban csendesen elhunyt. Sincero biborost 1930-ban a magyarországi Szent Imre-év alkalmával a pápa megbizta képviseletével és ekkor mint pápai rendkivüli legátus rövid magyarországi tartózkodása alatt megnyerte a nemzet osztatlan szeretetét. A biboros a későbbi időben is őszinte barátja maradt Magyarországnak, amit egyetlen alkalommal sem mulasztott el külön hangsulyozni szavaiban és tetteiben egyaránt.

Gazdatisztek mozgalma.

A *Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete* a gazdatisztek kivánságainak törvényhozási uton való rendezése érdekében február hó 9-én délelőtt rendkivüli közgyülést tartott *Vay* Miklós báró, országgyülési képviselő elnöklete alatt. Az elnök vázolta az egyesület három legfőbb óhaját: a gazdatisztek nyugdijbiztositását, továbbá, hogy a nemkötött birtokosok is alkalmazzanak bizonyos határon felül okleveles gazdatisztet, harmadszor pedig az önálló gazdatiszti kamara felállitását. A földmivelésügyi miniszter megbizottja kijelentette, hogy a nyugdijbiztositás a megvalósulás előtt áll. A hozzászólások során, amelyekben a gazdasági élet vezéralakjai is részt vettek, két életrevaló javaslat is merült fél. Az egyik, hogy a gazdatiszti kamarát a mezőgazdasági kamara keretében valósitsák meg. A másik pedig: hogy a telepitési törvénnyel módot találjanak arra, hogy a gazdatisztek kezébe is kerülhessen föld.

Tömeges telepitésre ajánlják
szakemberek az **Afus-ali, Erzsébet királyné emléke, Cegléd szépe, Héjjas Iván** kiváló csemegeszőlőfajokat! Borszőlőnek homokon a kitünő erősbort adó **piros veltelini** féleséget.
Bohn József mintatelepe, Árpádközpont, Csongrád m.
(Állami ellenőrzés alatt) mindeme fajtákat szállitja! Most rendeljen, mert a készletek fogyóban vannak!
Kérje a dijmentes szakismertetést.

A FŐVÁROS

Szendy Károly polgármester bécsi utazása

Szendy Károly dr., Budapest székesfőváros polgármestere, az elmult héten rövid látogatásra Bécsbe utazott. A pályaudvaron Bécs városának polgármestere és a bécsi városháza több vezetője várta a pesti polgármestert, aki a bécsi Imperiál-szállodában, kiséretével együtt, Bécs városának vendége volt.

Szendy polgármester elsősorban Bécs város kulturális és szociális intézményeit tekintette meg, azután a bécsi polgármester által adott diszebéden vett részt, majd kihallgatásra jelentkezett a köztársasági elnök előtt. A magyar főváros polgármesterét Bécsben mindenütt a legnagyobb szivélyességgel fogadták és mindenütt, ahol megjelent, nemcsak a meghivott előkelőségek, hanem az utcán összegyült tömegek is lelkes éljenzéssel ünnepelték.

Hazaérkezése után nyilatkozatot tett Szendy dr. polgármester, a magyar sajtó képviselői előtt, amelyben kijelentette, hogy *látogatása a két főváros barátságának kiméllyitését szolgálta és megállapitása szerint Ausztria és Magyarország között ma olyan barátságos és megértő a helyzet, hogy az illetékes kormányok ezt a mai helyzetet feltétlenül ki fogják használni arra, hogy a két ország gazdasági és kulturális együttműködését még szorosabbra füzzék.*

Hável Béla kitüntetése. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Hável* Béla dr.-nak, a Magyar Telefon Hirmondó és Rádió Részvénytársaság ügyvezető igazgatójának a közélet terén szerzett érdemei elismeréséül *a magyar érdemrend középkeresztjét* adományozta.

143 óceánrepülés baleset nélkül. Német aviatikai körök ezen a héten ünnepelték meg a *Lufthansa* délamerikai repülőjáratának második évfordulóját. A járatok *Rio de Janeiróig,* majd *Buenos Airesig* eredetileg kéthetenként indultak *Stuttgarthól,* de 1934 nyarától kezdve minden héten indul postagép mindkét irányban. A járatok meginditása óta eltelt két év alatt *a német repülőgépek 143-szor repültek át az Atlanti-óceánt,* az afrikai és délamerikai partok között, egyetlen komoly baleset nélkül.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

1.20 P üt asztalos teszi
(—v)

(Beküldte Gergye Lajos Felsőmocsoládról.)

2. Szórejtvény.

ékszer
(k=n)
te

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

3. Pontrejtvény.

K . r . v . n

(Beküldte Schleicher József Gyuláról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 10-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tiz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 4-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Feltámadunk.** 2. Szórejtvény: **Sokszorosit.** 3. Szórejtvény: **Futura.**

Megfejtették: Vezér Emil, Répás János, Szabó István, Czigler László, Gergye Lajos, Günther Ferenc, Oltay József, Fehér Pál, Nagy Gábor, Jób István, Scheud Dezső, Szücs Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Nagy Gábor** *(Budapest* és **Oltay József** *(Hódmezővásárhely.)*

Az 5-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Apósomat borközi állapotban egy ismerőse csalárdul rászedte egy váltó aláirására kezesnek. Kötelez-e az ilyen állapotban adott aláirás? (M. P., Kondoros.)* — **Felelet:** Megtámadhatja az aláirás érvényességét akkor, ha tudja bizonyitani, hogy annyira ittas volt, hogy szabadakarat elhatározása nem volt meg. Azonban váltónál ez a védekezés sem áll meg, ha tovább forgatják, mert jóhiszemü harmadik személlyel szemben a fenti védekezés nem fogadható el. Másik kérdésére, melyben eladósodása mértéke iránt érdeklődik, nem tudunk válaszolni, mert nem irta meg, hogy mennyi a kérdéses birtok kataszteri tiszta jövedelme. Kiszámitása a következő: a birtokot terhelő adósságot elosztja a kataszteri tiszta jövedelemmel és a nyert eredmény mutatja, hogy hányszorosan van eladósodva.

Kérdés: *Mikor lesz kihirdetve a „Vasárnap" 1935 május 26-iki számában közzétett „Ki ismeri a faluját?" cimü pályázatnak eredménye? (B. V., Sárüida.)* — **Felelet:** A birálatok még mindig folynak és ezért még egyelőre bizonytalan a kihirdetés időpontja. Részletesebb felvilágositást a pályázatot kiiró bizottság nyujt, ha többet akar tudni, forduljon közvetlenül levelezőlapon hozzájuk.

Kérdés: *Hol szerezhetnék be kedvező áron tavaszi vetőmagokat? (N. L., Szentbékála.)* — **Felelet:** Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 29; Mauthner Ödön magtermelő- és magkereskedelmi rt., Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33; Kazár magkereskedés, Budapest, IV., Váci-u. 84/a; vagy pedig hirdessen a „Vasárnap"-ban és közvetlenül szerezze be gazdatársaitól.

Kérdés: *Feleségem árvaházból származott. Az árvaház a falusi gazdákhoz nevelésre gyermekeket osztott ki. Feleségemet a nevelőszülők 14 éves kora után, mikor már cselédnek is elmehetett volna, munkabér ellenében nem engedték el, hanem azzal az igérettel, hogy majd kiházasitják, ott tartották. Mikor feleségül vettem, nem adtak neki semmit és nem házasitották ki. Kérhet-e arra a hat évre, amit 14 éves kora után ott töltött, valami munkabért? (5739. Szólád.)* — **Felelet:** Követelhet.

Kérdés: 1. *Védett birtokos vagyok. A védettség ideje alatt a nehéz gazdasági viszonyok következtében némi kamathátralékba jutottam. Milyen kedvezményt kaphatok? 2. A hitelező pénzintézet védettségem ideje alatt perrel támadt meg. A pert később azzal az indokolással, nem tudták, hogy védett vagyok, visszavonták. Kit terhel a költség? 3. Tanyámhoz vezető ut két szélére a szomszéd földjétől 50 cm távolságra akácfákat ültettem. Ugyanakkor a szomszéd is 50 cm-re az ő telkén is ültetett egy sor akácot. Az ut telekkönyvileg az én nevemen áll. Most a szomszéd ki akarja vágatni az én akácsoromat azzal az indokolással, hogy akkor ő is kivágja. Köteles vagyok-e az én akácfáimat kivágni? (5054. sz. előfizető.)* — **Felelet:** 1. Ha az elmaradt szolgáltatásokat teljesiti, kérheti a védettség helyreállitását és ebben az esetben ujra megkaphatja a védett birtokkal járó összes kedvezményeket. A védettség visszaállitását 1936. évi március 31-ig lehet kérni. 2. A költségek az intézetet terhelik. 3. Ön nem köteles kivágni a fákat, csak szomszédja felszólitására azokat az ágakat köteles levágni, amelyek a szomszéd területére átnyulnak. Ha ezt a szomszéd felszólitására nem teszi, a szomszéd az áthajló ágakat levághatja és magának megtarthatja.

Kérdés: *Négy évvel ezelőtt másfélévi házasság után meghalt egyik bátyám. Felesége halála után már másnap szüleihez költözött. Bátyám nevén semmiféle ingatlan nem volt és semmi vagyonnal nem rendelkezett, csak mint gazda dolgozott szüleim birtokán. Egy évi gyász letelte után az özvegy beperelte szüleimet 150 pengő tartásdijra, melyből a járásbiróság 40 pengőt itélt meg. Szüleim nem akarnak fizetni, mert jogtalannak tartják a követelést. Lehet-e ez ellen valamit tenni? (K. L., Méntelek.)* — **Felelet:** Annak a néhány sornak az alapján, amelyben nekünk ezt az ügyet nagyjából leirta, azt látjuk, hogy ez ellen az itélet ellen eredményesen fellebbezhet, mert nem tartjuk jogosnak a tartásdij fizetését.

Kérdés: *Van-e Nagytétényben gyümölcskertészeti iskola? (3299. sz. előfizető).* — **Felelet:** Nagytétényben nincsen kertészeti iskola, hanem csak a budapesti állami Kertészeti Tanintézet (Budapest, Nagyboldogasszony-ut 45.) zöldségtermelő telepe van ott.

Kérdés: *Szilva- és meggyfáim minden tavasszal szépen kivirágoznak, azonban termést nem hoznak, mert a gyümölcs még zölden leválik róluk. Mit tegyek velük, hogy a termés rajtuk rendesen beérjen? (3543. sz. előfizető).* — **Felelet:** Szilva- és meggyfái azért nem teremnek, mert Monilia-nevü betegség van rajtuk. Védekezésül a rothadt és lehullott gyümölcsöt állandóan és mielőbb szedjük fel s azonnal semmisitsük meg. A fán levő mumiát (összeaszalódott gyümölcsöt) szintén égessük el. A beteg és elhalt fiatal ágakat az elszáradt virágokkal és összeszáradt gyümölccsel, levelekkel együtt vágjuk le, olymódon, hogy a beteg, vagy már elhalt részen tul az egészségesből is legalább egy arasznyit levágjunk. A fák alját pedig a csurgóig ássuk fel. A fákat télen 2 százalékos, virágzás előtt és után pedig 1 százalékos bordói lével permetezzük.

Kérdés: *Szőlőm földje meszes. csökkenti-e a hamu a mész romboló erejét és milyen mértékben? (Egy hü olvasó).* — **Felelet:** Meszes, kötött talaj hamuval nem tehető immunissá és a hamu-trágyázással nem lehet elkerülni a szénkénegezést, vagy a meszes talajt türő amerikai alanyvesszők használatát. A hamu tartalmaz bizonyos trágyaanyagokat, de ez a fillokszera ellen nem használ.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

2551. sz. előfizető. Kimeritő felvilágositást nyerhet, ha a Budapest székesfővárosi polgármesteri hivatal közjótékonysági és szociálpolitikai ügyosztályához fordul. Cime: Budapest, IV., Központi városház. — **Egy békésmegyei előfizető.** Szerb 100 frankos sorsjegye, ha vörös szelvényü 1.20, ha pedig zöld szelvényü 2.50 pengőt ér. Huzása bizonytalan ideig szünetel. Olasz vöröskereszt sorsjegye nem nyert. Értéke 5 pengő. — **1669. sz. előfizető.** Hadikölcsön kötvényeinek értéke jelenleg 4.50 pengő. — **H. J., Paks.** Közlünk belőlük. — **Gazdasors.** A beküldött versek, sajnos, kezdetleges próbálkozások és irójuk egy-egy rim kedvéért hol megkurtit, hol meghosszabbit egy-egy szót. *Délutánként, adol, vágol:* ilyen nincs. Sokat olvasni, sokat irni, sokat kinlódni: ez a versiró rendes utja. Tessék elindulni rajta. Ezek nem közölhetők. — **K. F., Sárosd.** Szivesen vennők, ha e szerelmes és temetői hangulatu vers helyett valami magabizóbb, maibb és lendületesebb verssel keresne fel bennünket. Az ifjusági egyesület elnökének bizonyosan más gondolatai és akarásai is vannak. — **K. A., Gödre.** Nincs időnk arra, hogy a forditást is mi végezzük el. — **G. F., Olaszliszka.** Sajnálatunkra, csak olyan versekkel foglalkozhatunk, amelyek a beküldők szellemi termékei. — **R. L. P.** Ön egy alkalommal idegen tollakkal ékeskedett; beláthatja tehát, hogy a bizalmunk megrendült Önben.

Arany- és ezüstpénzek ára

1936. február hó 11-én.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 34 fillér; kétkoronás 68 fillér; ötkoronás 2 pengő 08 fillér; régi egyforintos 98 fillér.

Szinezüst kilogrammja 94 pengő.

Szétszedve **Munkában**

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRICC"

dugattyunélküli gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztitható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenitésre, meszelésre, ugy bármilyen edényből, mint háti puttonyból.

Kérjen dijtalan leirást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

EURÓPA TITOKZATOS ORSZÁGA

Azelőtt, régen csak Európán kivüli utazások szolgálhattak hátborzongató, titokzatos történetekkel a hallgatóknak, vagy olvasóknak. Aztán jött a háboru, az összeomlás és Európa legnagyobb lélekszámu birodalma, a hatalmas Oroszország volt az, amely először ismerkedett meg az európai államok közül a forradalommal. És ez a forradalom hatalmasabb volt, mint bármelyik másik európai államban. A régi, konzervativ Oroszország teljesen megváltozott. A cári uralom után a bolsevista vezetők uralkodása következett és még ma is ők vannak uralmon.

Oroszország már azelőtt is titokzatos volt. Nem olyan, mint a többi európai állam. Az orosz cári politikai rendőrség munkája mindig alkalmas témája volt a regényiróknak, de amit a cári Oroszország rendőrségéről, amit a cári Oroszország Szibériájáról irtak, az mind messze elmarad a mai Oroszország politikai rendőrsége: a cseka és a mai Oroszország félelmetes büntetései mögött.

Az utóbbi években azonban, mintha kissé megváltozott volna a helyzet. Oroszország valahogy közelebb jött Európához. Az ország mai vezetői érezték, hogy nem zárhatják el Oroszországot annyira a világtól, nem alkothatnak egy szigoruan elzárt szigetet a kulturemberiség között, mert ez az elzárkózás ugy politikai, mint gazdasági, sőt elsősorban gazdasági szempontból csak ártalmára lehet országuknak. A külföldön dolgozó orosz követségek és kereskedelmi képviseletek mellett felállitották az orosz utazási irodát is, amely épp ugy, mint bármelyik más állam idegenforgalmi irodája, azon dolgozott, hogy az érdeklődők és turisták minél nagyobb tömegeit vigye Oroszországba. Oroszország gazdasági kérdései mellett nem tulságosan nagy szerepet játszhatott ezeknek az irodáknak a felállitásánál az a néhány ezer, vagy akár néhány százezer rubel, amit a külföldi turisták Oroszországban hagynak. Az irodák felállitásának célja elsősorban politika volt: meg akarták mutatni a világnak, hogy milyen eredményeket értek el a mai orosz társadalmi berendezése terén, a forradalom több, mint egy évtizedes uralma alatt.

Csakugyan akadt számos érdeklődő, nagypénzü ember, aki igénybevette az orosz idegenforgalmi szervezetet, hogy meglátogassa a titokzatos Oroszországot. Az első oroszországi utasok, legalább is legnagyobb részük, csodálkozva járták végig az országot és hazajövet rengeteget meséltek az orosz forradalom „eredményeiről". De akadtak jószemü emberek, akik észrevették, hogy Oroszországban csak azt láthatják, amit meg akarnak nekik mutatni. Azt az *egyetlen*, jól berendezett szállodát; azt a *néhány áruházat*, amely valóban tele volt áruval, de amelyben csak idegen valutáért lehet árut kapni; a *szinházat*, ahol az első sorokban is munkásruhás férfiak és asszonyok ülnek, de az előadás valóban jó; a *könyvtárakat*, a *munkásklubokat* és *kulturházakat*, ahol csakugyan tömegek vannak, tömegek, amelyek szórakoznak, olvasnak és tanulnak.

Feltünt azonban néhány utazónak, hogy amint valaki mást is meg akar nézni, mint ami az előzetes programban van, a barátságos idegenvezető egyszerre szigoru lesz és ha nem használ az a figyelmeztetése, hogy egyebet megnézni nem érdemes, akkor egyszerüen kijelenti, hogy mást megnézni pedig *nem szabad.*

Az emberek kiváncsisága, különösen, ha az ember éppen ujságiró, akinek mestersége a kiváncsiság, hatalmas tényező. Akadtak külföldi ujságirók az utasok között, jószemü, megfigyeléshez szokott emberek, akiknek sikerült kijátszani az idegenvezetők figyelmességét és maguk indultak neki az egyes városoknak, hogy impressziókat gyüjtsenek és amit láttak, az bizony nem volt azonos azzal, mint amit az idegenvezetők mutattak.

Elsősorban is azt állapitották meg, hogy a hirhedt politikai rendőrség, a *G. P. U.*, vagy ahogy általában nevezik: a cseka, ma még mindig olyan hatalmas tényezője az orosz politikai és társadalmi életnek, mint volt a forradalom első idejében. Ez a rendőrség sokkal kiterjedtebb szervezettel dolgozik, mint a cári Oroszország rettegett politikai rendőrsége. Sohasem lehet tudni azt, hogy egy ártatlannak látszó munkásember, kávéházi muzsikus, orfeumi táncosnő, vagy jámbor hivatalnok nem titkos ügynöke-e a csekának, akinek az a szerepe, hogy a hozzája forduló oroszt, Oorszországban élő idegent olyan politikai nyilatkozatokba ugrassa bele, aminek folytatására a cseka valamelyik kihallgatási termében kerül sor . . .

(Folytatjuk.)

Tőzsdei megbizásokat

mindennemü értékpapirok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesit

BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.

Tőzsdével szemben.

Telefon: 213—16, 104—67.

Hontalanul

Lábam alatt a föld,
Fejem felett a bus, szürke felhők,
Körülöttem halkan zugnak az erdők.
Bolyongok céltalan utakon,
Roskadt lábbal,
Néma gyásszal.

Hontalan vagyok, bus vándor!
Mindenhol idegen minden,
Barát, ismerős sehol nincsen.
Fejemet álomra mindig máshol hajtom.

Ma tán fagyos rögre,
Holnap forró köre.
Testemen takaró
Sokszor a hó.
Arcom tisztára
Zivatar szántja!

Ha lelkem csügged,
Reménylőn kérdem:
Velem vagy Isten?!
S rá a szózat:
— Ami uj erőt ad —
Veled vagyok, ne félj!
Küzdj, bizz és remélj!

IFJ. BATHA KÁLMÁN
(Nagyrákos).

Feledni nem lehet . . .!

Szeretném feledni, ami fáj, éget,
Hogy igy árván látlak, édes Hazám, téged.

Szeretném feledni, mit Trianon szerzett,
Hatfelé szabták, Nemzetem, testedet.

Szeretném feledni, hogy az emberek
Mennyire önzők, bünösek, vétkesek.

Szeretnék mindent feledni, ami fáj,
De nem lehet, mert szeretlek, Hazám!

MAJZIK MÁRTON
(Mesterszállás).

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak február hó 11-én.

GABONATŐZSDE.

Készárupiac. *Buza:* tiszai 77 kg 17.75—18.10, 78 kg 17.90—18.25, 79 kg 18.05—18.40, 80 kg 18.30—18.60, felsőtiszai 77 kg 17.55—17.75, 78 kg 17.70—17.90, 79 kg 17.85—18.05, 80 kg 18—18.20, duna—tiszai, fejérmegyei, dunántuli 77 kg 17.45—17.55, 78 kg 17.60—17.70, 79 kg 17.75—17.85, 80 kg 17.90—18.

Pestvidéki *rozs* 15.85—15.95, egyéb 15.95—16.05; *sörárpa* I. 19—20, II. 18—18.75, III. 17.50—18; *takarmányárpa* I. 16.40—16.90, II. 15.90—16.20; *zab* I. 17.30—17.50, II. 17.15—17.25; *tengeri* 14.05—14.15; *buzakorpa* 13.20—13.30; *8-as liszt* 14.80—15 pengő mm-ja.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 17.45—17.46, májusra: 17.83—17.84. *Rozs* márciusra: 15.93—15.95, májusra: 15.73—15.75. *Tengeri* májusra: 15.18—15.20; juliusra: 15.40—15.43 pengő mm-ja.

Vetőmag. *(Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Biborheremag.* Érdeklődés hiányában a belföldi árak némileg lemorzsolódtak. *Lucernamag.* A német részről engedélyezett árak a nálunk már kialakult belföldi árak alatt maradnak. *Lóheremagból* ez évben nem volt kivitel. *Takarmányrépamag.* Továbbra is igen élénk a kereslet. Tavaszi *bükkönyre* szépszámban érkeznek rendelések, az árak változatlanok maradtak. *Fehér-* és *vöröskölesből*, ugyszintén *muharmagból* már korlátozottak a készletek. *Lencse* iránt kielégitő a kereslet. *Mák* csendes, ára némileg csökkent. *A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kg-ként budapesti paritásban:* köles, fehér 21—24, vörös 19—21, vegyes 18—19; napraforgó, fehér 20—21, vegyes 18.50—19; lucernamag 148—156; lóheremag 142—153; biborhere 49—52; muharmag 31—32; tavaszi bükköny 30—32; csillagfürt 11.50—12.75; tökmag, nagy 40—43, kis 31—31.50; mák (kék) 78—82; borsó: Viktória 20—23, expressz 20—22; lencse, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 29.50—30, dunántuli szokvány 29.50—30, felsőm. szokvány 29—30, gömböly fürj 38—39, hosszu 38—39; barna bab 33—34; tarka bab 29—30 pengő mm-ja.

Abraktakarmány. Árpakorpa 15, borsóhéj 14.25, borsókorpa 14.25, buzakonkoly 13.25, buzakorpa 13.50, buzatakarmányliszt 15.40, kókuszdiópogácsa 15.25, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 16.25, napraforgópogácsa 15.75, répaszelet, szárított 13, repcepogácsa 12, rozskonkoly 13, rozskorpa 13.75, rozstakarmányliszt 15.25, tökmagpogácsa 17, melász 11 pengő mm-ja.

Takarmány. Réti széna II. 7.70—10, III. 6—7, muharszéna 8.80, lucernaszéna 10—12 pengő mm-ja.

Cirokszakál. Egyes termelői tételek 30—35 pengő körül keltek el minőség szerint. Különleges minőségü áruból 37 pengős eladás is történt.

Tenyészmarhák. I. belföldi jármosökrök (tarka) és beállitani való tinók 42—48, I. belföldi jármosökrök (fehér) 44—46, másfél éves tinók 38—42, másfél éves üszők 40—44, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kg-ja élősulyban.

Borju. I. 90—94, kivételesen 100, II. 76—88, III. 60—70 fillér kg-ja élősulyban.

Vágómarha. Bika, tarka I. 58—62, II. 40—55, III. 30—37, ökör, magyar II. 31—48, III. 21, ökör, tarka I. 62, II. 37—58, III. 21—35, tehén, magyar II. 42—48, tehén, tarka I. 58—60, II. 35—55, III. 26—34, bivaly 24, növendék (éves) 41—58 fillér kg-ja élősulyban.

Sertés. Prima, uradalmi zsirsertés, páronként 340 kg-on felül 90—92, szedett közép 85—90, silány 70—76, angol sonkasüldő I. 90—96, II. 76—86 fillér kg-ja élősulyban.

Ló. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 330—410, igás kocsiló (könnyü nyugati fajta) 180—340, alárendelt minőségü 25—170, vágó 20—130 pengő drb-ja.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürük, darabonkint 50 kg sulyban 45—50 fillér kg-ként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Mézpiac. A méz ára nem változott. *Méhviaszban* az üzlet szintén csendes. Az elsőrendü salak- és fertőzésmentes aranysárga méhviasz ára kg-ként, termelőtől Budapesten átvéve 3 pengő.

Nyersbőr. *Marhabőr*, 45 kg-ig, magyar 0.84—0.85, tarka 0.94—0.96, *borjubőr*, hosszu lábbal 1.90—1.92, 1.85—1.87, rövid lábbal 2—2.17, 1.95—2.02, *bikabőr*, tarka 0.80—0.86, *juhbőr*, nyirott 0.95—0.98, *báránybőr*, merinó 1.15—1.20, *lóbőr*, mészáros-lóbőr darabonként 12—12.50 pengő, kisebb lóbőr 10—20 százalékkal olcsóbb.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 28, lefölözött tej 8, tejszin 200, tejfel 100—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 260—320, tehénturó 50—80, juhsajt 200—240, trappista 180—240, emmentáli 280—360 fillér kg-ja.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 2.20—4.50, csirke, rántani való 1.20—1.30, sütni való 1.80—3 pengő drb-ja. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.60—2, csirke, rántani való 2.40—3, csirke, sütni való 2.20—3, kappan 2—2.40, ruca, hizott 1.80—2.20, lud, hizott 1.70—2, pulyka, hizott 1.80—2, libamáj, nagy 7—10, libamáj, kicsi 4—7 pengő kg-ja. Teatojás 9, főzőtojás és apró 7—8.5 fillér drb-ja.

Zsir és zsirszalonna. Szalonna, olvasztani való 1.32—1.56, sózott, kenyér 1.52—2, füstölt 1.70—2, háj 1.50—1.68, tepertő, zsiros 1.60—2, sertészsir, helybeli 1.52—1.68 pengő kg-ja.

Halpiac. Ponty, élő, nagyság szerint 1.60—2, harcsa 3.20—4 pengő kg-ja.

Füszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.80—3.20, rózsa 1.80—2.40, háziszappan, szin 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kg-ja.

Zöldség. Sárgarépa 16—24, petrezselyem 16—24, zeller 24—28, kalarábé 16—28, karfiol 70—120, vöröshagyma, makói 20—24, közönséges 18—20, fokhagyma 100—140, cékla 20—26, fejeskáposzta 24—28, savanyitott káposzta 36—44, kelkáposzta 26—32, vöröskáposzta 51—60, torma 120—160, burgonya, ujdonság 26—60, Gülbaba 28—30, őszi rózsa 20—24, nyári rózsa 26—28, Ella 13—14, kifli 24—28, tömör csiperkegomba 160—320, száritott gomba 600—1200, sóska 120—250, paraj, tisztitott 28—70, feketeretek 20—24 fillér kg-ja.

Gyümölcs. Alma, nemes 120—180, körte, nemes 160—280, kötözött szőlő 100—160, dió, keményhéju 1.20—1.50, dióbél 420—460, mogyoróbél 340—400, mandula, keményhéju 60—80, héjazott mandula 360—520, gesztenye, olasz 76—120 fillér kg-ja.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára február hó 10-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többe kerül száz darab:* Angol font 1670—1700; dollár 332—336; kanadai dollár 327—337; holland forint 229.10—231.10; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.25—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.70—64.30; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, II. 16. *Állat- és kirakodóvásár:* Abádszalók, Felsődabas, Szeged, Ujkécske. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Mike.

Hétfő, II. 17. *Állat- és kirakodóvásár:* Dunapataj, Harkány, Jászapáti, Kóka, Miskolc, Szeghalom, Vál. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Büssü, Enying, Tüskevár. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Ózd. — *Kirakodóvásár:* Szolnok (bizonytalan).

Kedd, II. 18. *Állat- és kirakodóvásár:* Dunapataj, Szombathely, Ujpest, Vál. — *Állatvásár:* Vajszló. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádasd.

Szerda, II. 19. *Állat- és kirakodóvásár:* Tiszabercel. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Rudabánya.

Csütörtök, II. 20. *Állat- és kirakodóvásár:* Magyarszentiván, Tét. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna, Pacsa. — *Ló- és marhavásár:* Gyönk.

Péntek, II. 21. *Állat- és kirakodóvásár:* Csenger, Földeák, Szarvas, Veszprém.

Szombat, II. 22. *Állat- és kirakodóvásár:* Földeák, Szarvas.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

KISHIRDETÉSEK

Dij: egy szó 10 fillér, legkisebb hirdetés 10 szó. Előfizetőknek negyedévenként egy darab 20 szóig terjedő hirdetés dijmentes; egyébként 15 szóig 1 pengő, azon felül szavanként 10 fillér.

SZŐLŐOLTVÁNY

Afus ali világhirü szőlőfajtával szaporitsa szőlőterületét! Gyümölcse állóképes, külföldön keresett és ára magas. Kivüle számos közönséges és különleges faju szőlőoltvány beszerezhető telepemen garancia mellett. Kérje nagy képes árjegyzékemet. Cim: Tóth János szőlő és szőlőoltvány gazdaság, Gyöngyös, postafiók 82. A telep cime: Abasár. A lakás cime: Visontai szőlőhegy.

Szőlőoltványok, dus, gyökeres, csemege- és borfajok, többféle vad alanyba ojtva, I. és II. osztályu, eladók. Czudar Ferenc, Nagyréde, Heves m.

Dió 100—150 cm magas, könnyütöretü és magról nemes **besztercei szilva** csemete darabja 20 fillér, fagymentesen csomagolva, postára adva, igazolvánnyal, utánvéttel. Piros-fehér **Saszla** × Rip. Port. alanyu csemege szőlőoltvány, I. oszt. darabja 16 fillér. Gyökeres szép Otelló darabja 8 fillér. Békefi László iskolaigazgató, Zalakoppány.

Szőlőoltványok közönséges fajtákban, gyökeres és hazai simavesszők telepemen a legolcsóbban beszerezhetők. Ajánlok még őszibarackfákat, folytontermő töves málnabokrokat és eperpalántákat. Árjegyzéket levelezőlapkérésre ingyen kuld Kerékgyártó János, Abasár, Ujtelep 615 sz., Heves-m.

ELADÓ GÉPEK

Eladó **Kühne NDS** járgány-cséplő, szeges dobbal, motorhajtásra is alkalmas, átalakitással alkalmas répamag, bab, muhar, stb. cséplésére; járgánytranszmissziók, szijjkerekek, lokomobil, lenditőkerék, faállványu körfürész, műtrágyázó, eperfadeszkák, nagyothallás minden fokához hangnagyitó tölcsérek. Zakariás Béla, Magyarbánhegyes, Csanád-m.

Két darab **traktor-eke,** darabonként 100 pengőért és egy 30-as **darálómalom** 250 pengőért eladó. Csak válaszbélyeges levélre válaszolunk. Tótmajori Gazdakör, Solt, Pest-m.

MOTORKERÉKPÁR

Eladó jókarban lévő Rudge 350-es, szóló motorkerékpár, vagy elcserélhető 250-es szóló motorért. Csépány István, Hevesugra, up. Ludas, Heves-m.

BIRTOKVÉTEL

50—100 holdas kapásnövényt jól termő birtokot vennék, középiskolával biró nagyközség, vagy város közelében. Schmidt József, Lippó, Baranya-m.

ELADÓ BIRTOKOK

Parcellázás: Káván négyszázötven holdas prima birtokból vehet tetszés szerint buzavetést, szántást, rétet, erdőt, legelőt, épületeket holdanként 360 pengőtől felfelé. Felvilágositás: Pilisi Takarékpénztár Pilis; Budapesten: Enessey ingatlanközvetitő, Rökk Szilárd-utca kettő.

Tanyásbirtokokat, földet, ha venni akar, forduljon Enessey ingatlanközvetitőhöz Budapesten Rökk Szilárd-utca kettő. **Bérletek az egész országban** minden nagyságban állandóan nyilvántartva. Eladó birtokát közölje levélben.

20—100 holdig keresek megvételre tanyásbirtokot, csak tulajdonostól.

Mezőturnál 32 kat. hold, cserepes tanyával, 8000 pengőért sürgősen eladó. Surányi, Budapest, Rákóczi-ut 64.

HÁZBÉRLET, ELADÁS

Vasmegyében családi ház melléképületekkel, gyümölcsössel kiadó; ugyanott két kazal szalma eladó. Kovács József, Budapest, VII., Murányi-utca 22.

Medgyespusztán (Somogy-m.) 2 szobás családi ház téglából épitve, üzlethelyiségnek is alkalmas, gazdasági épületekkel, 1800 négyszögöles telekkel, 7500 pengőért eladó. Győrfi János, Medgyespuszta, Up. Kötcse-Csicsal.

HÁZASSÁG

Korán elvesztettük azt, aki legdrágább volt e földön. Megfogom-e találni azt az igazán feleségnek való idősebb leányt, vagy asszonykát, aki gondos feleségem és két kis árvámnak édesanyja tudna lenni? Nem baj, ha üres is a menyasszonyi ládája, lesz mit „apritani a tejbe". Keresztény, negyvenhárom éves földbirtokos vagyok, berendezett, igen szép házam van. Jöjjön el és feledtesse el bánatunkat, tanitson meg ismét örülni és boldognak lenni. Őszinte, jól meggondolt választ a **Vasárnap** kiadóhivatalába kérek, **„Legszentebb hivatás"** jeligére.

Ezuton küldöm üzenetem: ki óhajt feleségül venni egy hetvenötholdas falusi, keresztény kislányt, aki minden tekintetben jó felesége lenne egy becsületes fiatalembernek. Egyformán szeretem a falusi és városi életet, tehát ingatlanvagyonomat értékesithetem is. Akit érdekel üzenetem, irjon a **Vasárnap** kiadóhivatalába erre a jeligére: **„Keresem a párom . . ."**

RÁDIÓMÜSOR

VASÁRNAP, II. 16.:

9.30: Hirek. **10—10.55:** Református istentisztelet. **11—12.15:** Katolikus istentisztelet. **12.30:** Hangverseny. **13.45:** „Világhiradó". Máthé Elek dr. előadása. **14:** Hanglemezek. **15:** „Tanulságos esetek a gazdasági munkásbiztositás köréből". Perneczky Béla dr. előadása. **15.50:** Cigányzene. **16.30:** „A föld és a kultura". Ballenegger Róbert dr. előadása. **17:** Zenedélután. **18.20:** „Ugróbajnok a jeges gyöpön". Kertész Róbert dr. előadása. **18.50:** Szalonzene. **19.55:** Sporthirek. **20.10:** Operettrészletek. **21.46:** Hirek, stb. **22.10:** Jazz. **23:** Cigányzene.

Állandó közvetitések hétköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemezek. **10.00:** Hirek. **10.20 és 10.45:** Két felolvasás. **11.10:** Vizjelzés. **12.00:** Harangszó, időjárásjelentés. **2.40:** Hirek, piaci árak. **16.45:** Időjelzés, hirek, időjárásjelentés.

HÉTFŐ, II. 17.:

12.05: Cigányzene. **13.30:** K. Szitár Kornélia énekel, Váczi Gyula klarinétozik. **16.10:** Diákfélóra. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Katonazene. **18:** Munkásfélóra. **18.30:** Magyar nóták zongorán. **19:** „Főpróba, óh!" Gyenes Rózsa csevegése. **19.30:** Hangverseny. **20.40:** Hirek. **21:** Hanglemezek. **22.05:** Vonósnégyes. **23.10:** Cigányzene.

KEDD, II. 18.:

12.05: Hanglemezek. **13.30:** Szalonzene. **16.10:** Asszonyok tanácsadója. **16.45** Időjelzés, stb. **17:** Schöpflin Aladár beszél Kosztolányi Dezső „Pacsirta" cimü regényéről. **17.20:** Szalonzene. **18.10:** „A hangosfilm zenéjéről". Farkas Ferenc előadása. **18.40:** Báthy Anna énekel. **19.15:** „Csaba" Bajtársi Egyesület táborozása. **20.30:** Cigányzene. **21.20:** Hirek. **21.45:** Hangverseny. **23:** Jazz.

SZERDA, II. 19.:

12.05: Cigányzene. **13.30:** Szalonzene. **16.10:** Diákfélóra. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Friss Antal gordonkázik. **17.30:** Csanády György és Majthényi György verseikből olvasnak fel. **18:** Hanglemezek. **18.55:** „Egy téli éjszaka". Szép Ernő elbeszélése. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetitése: „Bohémélet". Zenéjét szerezte: Puccini. **22.35:** Cigányzene. **Közben:** Francianyelvü előadás.

CSÜTÖRTÖK, II. 20.:

12.05—13.30: Szalonzene. **13.45—14.15:** Christian Lily énekel. **16.10:** „Sportélet a téli Balatonon". Antal Miklós dr. előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A tavaszi vetések fontosabb állati kártevői". Véghelyi Lajos dr. előadása. **17.30:** Dalkör. **18.20:** „A bolgár munkatáborok". Szabó Elek előadása. **18.50:** Cigányzene. **19.50:** „Özvegy Varga Ábrisné". Szinjáték 1 felvonásban. Irta: Vándor Kálmán. **20.45:** Külügyi negyedóra. **21.05:** Hanglemezek. **22.20:** Vonósnégyes. **23.20:** Jazz.

PÉNTEK, II. 21.:

12.05: Puky Margit zongorázik. **12.40:** Hirek. **13—14.20:** Szalonzene. **16.10:** Diákfélóra. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Cigányzene. **18:** „Fehér éjszakák". Tóvölgyi Elemér dr. előadása. **18.30:** Revere Gyula hárfázik. **18.55:** „Agyafurt magyarok". Bartucz Lajos dr. néprajzi előadása. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetitése: „Azra". Mese 3 felvonásban. **22.20:** Cigányzene. **23.10:** Tánclemezek.

SZOMBAT, II. 22.:

12.05: Szalonzene. **13.30:** Dalárda. **16.10:** Harsányi Gizi mesél. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Farnadi Edit zongorázik. **17.45:** „Helyet az ifjuságnak". Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Lakatos László és Fodor László. **19.35:** Hanglemezek. **20:** „Fejedelem". Dallos Sándor elbeszélése. **20.30:** Utry Anna magyar nótákat énekel. **21.50:** Hangverseny. **23.15:** Jazz.

Nyomatott az Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság körforgógépein. (Igazgató: Schmidek Tibor dr.) Budapest, Ó-utca 12.